

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Monika Franková

**VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVACÍ
INFRASTRUKTURY V OLOMOUCKÉM KRAJI**

Bakalářská práce

Olomouc 2012

RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracovala samostatně a že jsem veškerou použitou literaturu uvedla v seznamu.

V Olomouci, dne 3. května 2012

.....

podpis

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu mé práce RNDr. Pavlu Ptáčkovi,
Ph.D. za odborné vedení a laskavý přístup

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika FRANKOVÁ**
Osobní číslo: **R09027**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Vývoj a současný stav školství a vzdělávací infrastruktury
v Olomouckém kraji**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Struktura bakalářské práce:

1. Společnost a vzdělání v širším kontextu (provázanost s ekonomikou, jak lze vzdělání měřit, aspekt vědy a výzkumu, role legislativy, postavení ČR, politika v současnosti v oblasti školství,...)
2. Historický vývoj školství v Olomouckém kraji a jeho časo-prostorová difúze
3. Současný stav a struktura (střední a vysoké školy, současné trendy - role demografického vývoje, ekonomické struktury regionu)

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 5 000 - 8 000 slov
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Y.Aoyama, T.J.Murphy, S.Hanson: Key concepts in Economic geography
Daniel Gurnák, František Križan, Viliam Lauko: Lokalizácia vysokých škôl na území Slovenska v casovo-priestorových súvislostiach. Úloha univerzít v regionálnom rozvoji, Košice : Univerzita P. J. Šafárika, 2009 S. 64-83

Daniel Gurnák, Viliam Lauko, František Križan: Vybrané aspekty siete vysokých škôl a regiónov ich dochádzky v Slovenskej republike. Geographia Cassoviensis, roc. 4, c. 1, Košice : UPJŠ, 2010 S. 57-61

B.Kahin, D.Foray: Advancing Knowledge and the Knowledge Economy
František Križan, Viliam Lauko Daniel Gurnák: Lokalizácia stredných škôl na území Slovenska v casovo-priestorových súvislostiach.13th International colloquium on Regional Sciences, Brno : Masarykova univerzita, 2010 S.156-164

Viliam Lauko, Daniel Gurnák, František Križan: Vybrané aspekty vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva Slovenska v casovopriestorových súvislostiach. 13th International Colloquium on Regional Sciences, Brno : Masarykova Univerzita, 2010 S. 134-142

Viliam Lauko, František Križan: Vývoj stredných škôl v krajských mestách Slovenska v najnovšom období. Geografická revue, Roc. 4, c. 2 (2008), s. 227-238

Viliam Lauko, Daniel Gurnák, František Križan: Vývoj siete základných škôl v Slovenskej republike po roku 1990. Geographia Cassoviensis, roc. 4, c. 2, Košice : UPJŠ

D.Rooney, G.Hearn, A.Ninan: Handbook on the Knowledge Economy

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: 26. května 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2012

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 26. května 2011

OBSAH

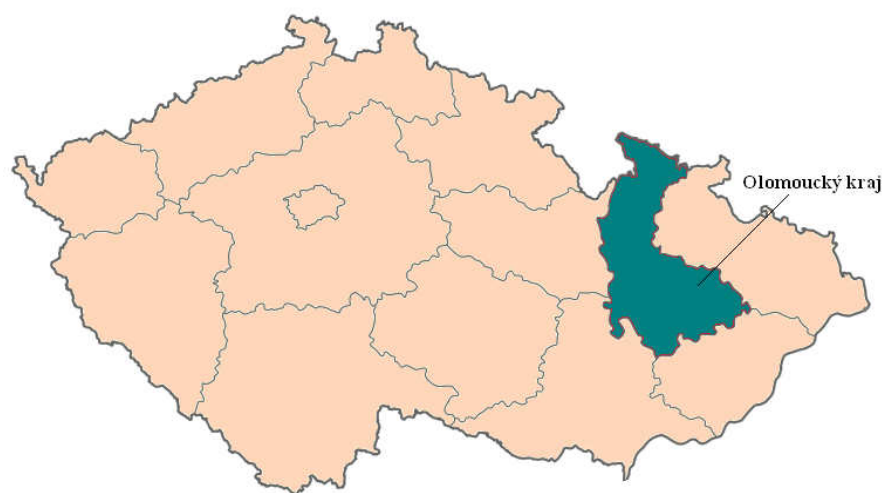
1 ÚVOD.....	7
2 CÍLE A POUŽITÁ METODIKA	8
3 POJETÍ SLOV ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ.....	9
4 VÝVOJ ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE OD DOB MARIE TEREZIE	10
4.1 Změna školství v době tereziánské	10
4.2 České školství v 19. století	11
4.3 Školství v Československu (1918 – 1939).....	13
4.3.1 Reformy	13
4.4 Školství v Československu (1945 – 1989).....	14
4.4.1 Školský zákon z roku 1953	14
4.5 Současné školství.....	15
4.5.1 Speciální školství	17
4.5.2 Legislativa školství v České republice.....	18
4.5.2.1 Bílá kniha terciárního vzdělávání	19
5 STRUKTURA ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	21
5.1 Struktura škol v České republice	21
5.2 Struktura studentů/žáků v České republice.....	22
6 VÝVOJ ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	24
6.1 Vývoj vzdělávání ve školních letech 2000/2001 – 2009/2010	24
6.2 Vývoj počtu žáků v jednotlivých okresech Olomouckého kraje	27
6.3 Analýza vývoje středoškolských zařízení jednotlivých okresů Olomouckého kraje	27
6.4 Vysokoškolské vzdělávání v Olomouckém kraji.....	33
7 ZÁVĚR	36
8 SUMMARY	37
9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	38
SEZNAM PŘÍLOH.....	46

1 ÚVOD

Tématem vývoje školství a vzdělávací infrastruktury se zabývalo velké množství lidí po celém světě, a to již od počátků civilizace. Je to téma, které se neustále probírá, jeho vazba se mění a systém vzdělávání je různý. Je to oblast, která se také mění na základě daného režimu, který v různých zemích panuje. Vzdělávání je základ, na kterém se staví celá budoucnost jedince. Je to zajímavé, ale přesto také velmi sporné téma. To je důvod, proč jsem si právě toto téma vybrala, neboť jsem student, kterého se téma školství přímo týká.

O vývoji školství v České republice se neustále mluví v médiích, nebo píše na internetových stránkách. Je to jedno z nejproblematictějších témat, na které se klade, a to zejména v současnosti, obrovský důraz. Proto dochází k neustálým změnám ve vzdělávacím systému, který se průběžně mění od dob Marie Terezie, která již v 18. století zavedla povinnou školní docházku. V České republice se školstvím zabývá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které patří mezi ústřední orgány státní správy, zabývající se nejen všemi typy škol, ale i vědou a výzkumem, sportovní reprezentací státu, sportem, a tak dále.

Olomoucký kraj je oblastí s vysokým počtem lidí. Proto je kladen důraz na budování nových škol, které by vzdělávaly stále vyšší počet žáků a studentů.

Obr. 1: Vymezení území Olomouckého kraje v rámci České republiky (zdroj: Český statistický úřad + vlastní tvorba)

2 CÍLE A POUŽITÁ METODIKA

Cílem této bakalářské práce je kompletní analýza vývoje školství a vzdělávací infrastruktury v České republice a v Olomouckém kraji.

V první části je znázorněn vývoj školství v České republice od doby Marie Terezie až po současnost, kdy se zásadně měnil počet školských zařízení i žáků a studentů v jednotlivých školách. Další část se zaměřuje na legislativu, která se zabývá zákony a vyhláškami, kterými se mění školský vzdělávací systém. V kapitole národní statistiky se práce zaměřuje zejména na počty studentů, kteří navštěvují jednotlivá školská zařízení. Také se zaměřuje na školy, jejichž počet se výrazně změnil.

Další kapitoly se již věnují Olomouckému kraji a jeho statistikám, při čemž vývoj je uváděn od školního roku 2000/2001. Dále jsou vypsána školská zařízení, která byla vybudována na základě určitých potřeb regionu, nebo kvůli tradici, která zde přetrvává již mnoho let.

Zdrojem dat pro celkový vývoj školství v České republice byly publikace VÁŇOVÁ, R., *Pedagogika pro učitele; Školský systém v českých zemích – vývoj a současný stav* a LNĚNIČKOVÁ, J., *České země v době předbřeznové 1792 – 1848. Legislativa školství byla čerpána z oficiálních stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Národní statistiky ze stránek Ústavu pro informace ve vzdělávání. Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji byly čerpány z oficiálních stránek Olomouckého kraje v sekci školství, mládež a sport. Informace o jednotlivých středních školách byly zpracovány z jejich oficiální internetových stránek.*

Grafická stránka bakalářské práce je vytvořena na základě dat *Českého statistického úřadu, Ústavu pro informace ve vzdělávání* a také na základě statistik ze státního školního knihoskladu v Praze z roku 1920.

3 POJETÍ SLOV ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ

Školství je pojem, který je řešen ve všech směrech naší společnosti. Jedná se o jakýsi termín, vyjadřující jak vzdělávání obyvatelstva jako celku, tak i instituce, které se zabývají právě tímto popisovaným jevem. Institucemi jsou myšleny jak vzdělávací zařízení (například základní, střední a vysoké školy), tak i orgány, které mají na starosti správu. Patří mezi ně zejména Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, pod nějž patří Česká školní inspekce (kontrolní, a zároveň i inspekční orgán).

V České republice je právo občana na vzdělání ukotveno v **Listině základních práv a svobod**. Její přesné znění je:

- Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.
- Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.
- Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.
- Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.

Vzdělávání je celoživotním procesem, který začíná narozením a pokračuje v životě člověka až do konce.

„Vzdělání je to jediné, co v nás zůstane po tom, co jsme se naučili ve škole.“

(Albert Einstein)

4 VÝVOJ ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE OD DOB MARIE TEREZIE

Tato kapitola se zabývá vývojem školství v České republice od Tereziánské doby až po současnost. Tradice školství sahá hluboko do minulosti, a to až do 10. století. Správu a zakládání měla na starosti města, která se starala o správný chod těchto zařízení. Školy vznikaly z jednoho hlavního důvodu, a to pro přípravu úředníků městské správy.

4.1 Změna školství v době tereziánské

Dle Vališové (2011), se změny, které ovlivnily školství až do současnosti, datují do 18. století, kdy se otázkami vzdělávání začal zabývat stát. Školství bylo od roku 1791 pod správou **studijního koncesu**. Také již nebylo vzdělávání výsadou pouze budoucích úředníků, ale nově i pro děti poddaných. Pro tuto část lidské společnosti byly zřizovány zvláštní školy.

Proto si Marie Terezie pozvala reformátora pruského a slezského školství, Ignaze von Felbigera. Tento člověk vypracoval návrh, který byl v roce **1774** uznán jako zákon. Byly zavedeny 3 druhy škol: triviální, hlavní a normální.

Tab. 1: Charakteristika nově vytvořených škol dle Ignaze von Felbigera

Název	Místo	Obsah vzdělání
TRIVIÁLNÍ	fara	čtení, psaní, počítání, náboženství, základy hospodaření a průmyslu
HLAVNÍ	krajské město	totéž jako u školy triviální + základy reálií a latiny, sloh, kreslení, geometrie
NORMÁLNÍ	zemské město	totéž co u školy hlavní, jen ve větším rozsahu

Zdroj: Pedagogika pro učitele

Počet triviálních škol byl v této době 1500 a neustále toto číslo rostlo. Na přelomu 18. a 19. století byl počet těchto škol roven dvěma a půl tisícům (Lněničková, 1999, s. 401).

Jak píše Vališová (2011), tak v roce 1774 vznikla všeobecná vzdělávací povinnost, která vedla zejména ke zkvalitnění tradičního školství. V této době také došlo k reformě gymnázií, kde byl kladen důraz zejména na dějepis a přírodní vědy. Gymnázia byla, stejně jako dnes, určitým předstupněm univerzit a zejména výsadou elit. Co se však týče úrovně vzdělání na gymnáziích, jednalo se spíše o školy, rovnocenné školám hlavním. Tyto instituce se lišily pouze v oblasti jazyků. Reformy se týkaly také škol odborných, které byly zaměřeny na praktickou stránku. Vyučovalo se zde právo, účetnictví nebo obchod. Byly dva stupně odborných škol, a to úroveň střední (reálky) a vyšší střední (akademie).

Posledními typy škol, jichž se reforma týkala, byly školy vysoké. Ty, stejně jako školy odborné, byly zakládány zejména kvůli praxi a připravovaly své studenty na budoucí povolání. Nejvíce se v tomto okruhu mluvilo o medicíně a právech. Postupně docházelo k zavedení dalších oborů, jako například přírodní vědy, literatura či historie.

4.2 České školství v 19. století

V této době se, dle Váňové (2011), zabývaly správou školství **direktoriáty**, které měly na starosti jak gymnázia, tak vysoké školy. Byl tedy kladen největší důraz na rozvoj univerzit (vysoké školství) a gymnázií (střední školství). Stále byla gymnázia určitým před univerzitním vzděláním a docházelo k jejich další reformaci. Délka studia na tomto typu škol byla 8 let a dělila se na dva čtyřleté cykly. První cyklus byl pro lidi, kteří se chystali na praxi. Praxí je myšlena například práce na drahách nebo na poště. Ti, co chtěli studovat i na vysoké škole, museli absolvovat i druhý cyklus. Nově byla také zavedena maturitní zkouška, kterou museli splnit všichni, co usilovali o studium na vysoké škole. Během první poloviny 19. století byl počet gymnázií roven číslu 25 a studovalo zde až 5 tisíc žáků. Gymnázia se dělila na dva typy:

Typ A (reálné gymnázium) - vyučovala se latina, čeština, náboženství a jiné

Typ B (reformní reálné gymnázium) - existence jen jako vyšší typ (5. – 8. třída); navazovalo na reálku

Univerzity byly více založené na výzkumech, a proto se jejich úloha v rámci společnosti významně změnila. Velké změny zaznamenávaly zejména filozofické fakulty.

Základní školský zákon byl vydán v roce **1869**. V rámci této reformy lidového školství došlo k vytvoření dvou typů škol – měšťanské (úrovni vyšší než školy obecné) a obyčejné obecné. Zabýval se však především učiteli a jejich ústavou, která je měla vzdělávat. Vyučovaly se zejména jazyky, náboženství, psaní, tělocvik a jiné. Dívky měly ještě navíc předměty typu, jak se starat o domácnost, a tak dále. V druhé části zákona byl řešen věk, ve kterém děti musely začít navštěvovat školu. Povinná délka studia byla 8 let, přičemž se začaly vzdělávat v šestém roce a studovali do svých čtrnácti let. Ze školy mohly odejít kdykoliv, ale jen tehdy, pokud uměly základ, který je ve společnosti žádán, a to číst, psát a počítat (Váňová, 2011, s. 73-74).

Stejně jako gymnázium, tak i reálka byla od roku 1869 řazena mezi školy, které studenta připravovaly na vysokoškolské studium. Také byla ukončena maturitní zkouškou a studium zde trvalo 7 let (nebyla rozdělena na cykly, jako u gymnázií). Reálkám se říkalo všeobecně vzdělávací školy.

V roce 1883 došlo k novelizaci, která ovlivnila zejména školní docházku. V jisté míře to byl vliv negativní, protože byly schváleny různé úlevy, například že děti chodily do školy buď jen dopoledne, nebo v určitou část roku. To se týkalo zejména chudší části obyvatelstva, tedy nemajetných.

Od 19. století byly na našem území vybudovány první dívčí školy, které byly nejprve tříleté, později šestileté. Vznikly jako reakce na vzrůstající emancipaci žen, které se také chtěly vzdělávat. Do této doby to totiž nebylo příliš možné, neboť zde byl určitý morální blok ze strany společnosti.

Tab. 2: Počet škol v českých zemích v letech 1800 – 1848

rok	hlavní	triviální	dívčí
1800	31	2 359	37
1828	43	3 121	37
1838	45	3 385	42
1847	50	3 465	45

Zdroj: České země v době předbřeznové 1792 – 1848

4.3 Školství v Československu (1918 – 1939)

Dle publikace Eurybase, zabývající se organizací vzdělávací soustavy, nedocházelo v době vzniku Československa k výraznějším změnám ve školství a zůstaly vesměs platné zákony z dob Rakouska-Uherska. Úpravy byly vytvářeny ministerstvy, a poté školským zákonem, který vznikl v roce 1922 a byl nazýván jako **Malý školský zákon**. Tento soupis zrušil úlevy, které byly schváleny v 19. století. Také vznikly dva nové předměty, a to občanská nauka a ruční práce, určené zejména chlapcům. Pro dívky byl zaveden povinný tělocvik. Největší novinkou, která se dosud neřešila, bylo snižování počtu studentů (žáků) na jednoho učitele (snížení z 80 na 60).

Opět byly zavedeny školy obecné a měšťanské. Obecných škol bylo více a jejich počet se odhadoval na 10 372. Z toho nejvíce „dvoutřídek“ (počet byl 2 786) a „jednotřídek“ (počet byl 2 710). Zatímco školy obecné byly specifické pro venkov, školy měšťanské pro město. Zde byly zřizovány „pětitřídky“. V době vzniku republiky byl počet „měšťanek“ zhruba jedna desetina, za první republiky se jejich počet zdvojnásobil (Váňová, 2011, s. 79 – 80).

Střední školy (gymnázia, reálky, reálná gymnázia a reformní reálná gymnázia) byly stejně, jako v předešlých obdobích, předstupněm školy vysoké. Zatímco ze všech typů středních škol se musely dělat rozdílové zkoušky, z reálných gymnázií to nebylo nutné. Studenti mohli skončit na střední škole i po absolvování nižšího stupně. Tito studenti mohli dále studovat například na obchodní akademii, vyšší průmyslové škole nebo vyšší hospodářské škole. Všechny školy měly společnou výuku cizích jazyků, jejichž druh se lišil podle toho, kde se střední škola nacházela, z potřeb praxe a z tradice.

V roce 1919 byla zřízena Masarykova univerzita v Brně a Univerzita J. A. Komenského v Bratislavě. Celkově počet vysokých škol vzrostl.

4.3.1 Reformy

Reformy se výrazně měnily zejména kvůli politickým změnám ve státě. Byla zde snaha o začlenění měšťanských škol do školského systému a vyřešit vztahy středních školy s odbornými nebo vysokými.

Jednou z reforem byla Příhodovská reforma (**Příloha č. 1**), zabývající se celkovým školským systémem a organizací vyučování. Byly zavedeny nové způsoby

hodnocení, a jiné změny ve vzdělávání. Další z reform (dle matematika B. Bydžovského) bylo snížení množství výuky cizích jazyků, zejména pak latiny. A to ve všech čtyřech typech středních škol. Návrh z roku 1929 počítal se společným základním dvouletým studiem, které se poté dělilo na dvě větve. V první větvi se vyučovala pouze francouzština (společné pro reálky a reformní reálná gymnázia) a v druhé větvi latina (gymnázia, reálná gymnázia) (Váňová, 2011, s 80-83).

4.4 Školství v Československu (1945 – 1989)

Situace ve školství byla v této době velmi složitá. Podle Váňové (2011), byly proti sobě v oblasti školství dva póly (pravice a levice). Část politiků usilovala o to, aby se obnovilo předválečné školství, s čímž ale druhá část nesouhlasila a chtěla nové reformy. Jednou z nich bylo vytvoření jednotné školy, přičemž zákon byl přijat v roce 1948. Mládež studovala od šestého roku do patnáctého a povinná školní docházka se tedy prodlužovala o jeden rok. V roce 1948 byly zavedeny školy pro mládež vyžadující zvláštní péči (Váňová, 2011, s. 84 – 85).

Školská soustava se dělila na:

- **Školy mateřské** - děti od tří do šesti let
- **Školy národní** - pětiletý 1. stupeň jednotné školy
- **Školy střední** - čtyřletý 2. stupeň jednotné školy
- **Školy 3. stupně**
  - povinné - nahrazeny základními odbornými školami
  - výběrové - čtyřletá (gymnázia, vyšší odborné školy)
  - kratší čtyř let

4.4.1 Školský zákon z roku 1953

Tento zákon, dle publikace Eurybase, se zabýval školskou soustavou a celkovým vzděláváním učitelů. Organizačně došlo ke sloučení třech stupňů všeobecně vzdělávacích škol. Došlo k té situaci, že byla povinná školní docházka osmiletá (OSŠ) a ten kdo chtěl ukončit studium maturitní zkouškou, musel navštěvovat (JŠŠ) střední školu jedenáctiletou (JŠŠ). V případě JŠŠ poslední tři roky nahrazovaly gymnázia a

byly výběrové. Další změnou bylo zkrácení prvního stupně o jeden rok, což vedlo k větším nárokům na studenty v druhém stupni vzdělávání. Přibyl jim tedy na prvním stupni i zeměpis, dějepis, a jiné předměty. Tento nátlak jak na žáky, tak na učitele, znamenal vysoké procento propadnutých žáků (až 20 %) (Váňová, 2011, s. 85).

Základním vzděláním se zabýval jedenáctý sjezd Komunistické strany (1958), který navrhoval prodloužení základního vzdělání. Nakonec však vznikl další zákon – **Zákon o soustavě výchovy a vzdělání (1960)**, který byl vytvořen pro začlenění studenta do praxe, a to zejména pro dělnické povolání. Tento zákon prodloužil školní docházku na 9 let. Byly vytvořeny nové typy středních škol:

- **Odborná učiliště**
- **Učňovské školy**
- **Střední odborné školy**
- **Střední všeobecně vzdělávací škola**
- **Střední škola pro pracující**

V roce 1978 byl schválen další školský zákon, který zavedl desetiletou povinnou školní docházku, čímž získal student rovnou střední vzdělání. Musel ale splnit i základní školu. Ta byla v této době na 8 let a dělila se na dva čtyřleté stupně. Nově vzniklo i střední odborné učiliště, jehož absolvování znamenalo možnost studia na vysoké škole. Tento typ školy bylo možné studovat i dálkově nebo jako večerní školu.

Podle Eurybase byl nejvýznamnějším zákonem této doby zákon z roku 1984, který upravoval podobu a fungování školské soustavy. Byla jím zavedena devítiletá povinná školní docházka, která se dělila na první stupeň pětiletý a druhý stupeň čtyřletý. Devátý rok se mohl plnit až na střední škole, ale již o pár let později (školní rok 1995/1996) se musel tento rok plnit v rámci školy základní.

4.5 Současné školství

Jak píše Váňová (2011), tak tato doba je charakteristická výraznými změnami ve školství a vzdělávání jako takovém. Školy získávají jistou právní subjektivitu a mohou za sebe v jisté míře rozhodovat, jak v oblastech organizačních, tak personálních. Stále se na financování škol podílí stát (tedy pokud se nejedná o školy soukromé). Kromě něj se podílí i samotné obce, nebo jiné právní subjekty (například investoři).

V současném školství vzniká celá řada nových oborů a škol. Dochází ke strukturování vysokoškolského studia na bakalářské a magisterské.

Vznikají školy:

- **waldorfské** (organizovány jako svobodné školy, žáci nejsou známkováni a je zde princip „škola hrou“)
- **daltonské** (žák si sám určuje, jak dlouho bude práci dělat; je svým vlastním pánem)
- **montessoriovské** (zde je žák brán na stejné úrovni jako učitel; klade se důraz na „samovýchovu“; opět nejsou žáci známkováni), a tak dále.

Vzdělání pro nejmenší zajišťují mateřské školy. Tato zařízení navštěvují děti od tří do šesti let, ale spodní i horní hranice se pohybuje podle toho, jak je dítě připravené ke studiu na základní škole. Hlavním zřizovatelem je stát. Mateřské školy jsou zaměřeny na kreativní činnost dětí, to znamená zpívání, malování, pořádání besídek, a jiné. Dalšími stupněm jsou školy základní. Jedná se o povinnou školní docházku. Délka studia je 9 let a dělí se na první a druhý stupeň. Zvláštním typem jsou základní umělecké školy, kde docházka je stejná jako u základních škol a je rozšířená o umělecké předměty.

Střední školy se dělí na gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště. Nově byly střední školy rozšířeny o víceletá gymnázia (osmileté a šestileté), která jsou v současnosti velmi oblíbená. Zakončení středních škol je buď maturitní zkouškou, nebo výučním listem. Od roku 2011 byly zavedeny státní maturity.

Dalším stupněm jsou konzervatoře, které se týkají uměleckých a umělecko-pedagogických oborů. Například hudba (Janáčkova akademie muzických umění), a jiné. Je zde k dispozici střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou, nebo vyšší odborné vzdělání ukončené absolutoriem.

Vyšší vzdělávání zaručují Vyšší odborné školy a Vysoké školy. Vyšší odborné školy rozšiřují znalosti ze středních škol a jsou ukončeny, stejně jako u konzervatoří, absolutoriem. Naopak vysoké školy jsou ukončeny Státní závěrečnou zkouškou.

Po roce 1989 také došlo k velkému rozvoji speciálních škol, které se zaměřovaly na různé problémy dětí. Tyto školy jsou určeny pro zdravotně postižené děti, nebo pro znevýhodněné (například sociálně). Vychází to ze zákona, že každý má právo na

vzdělávání. Speciální školy jsou ve všech úrovních a jsou proto speciální školy mateřské, základní, střední, vyšší odborné, a tak dále.

4.5.1 Speciální školství

Tento typ vzdělávání připravuje žáky a studenty do normálního života a samozřejmě na praxi, která je později čeká. Je určené pro lidi se smyslovým, mentálním nebo tělesným postižením. Problematikou speciálního vzdělávání se zabývá **Úsek speciálního a inkluzivního vzdělávání**.

Speciální školství je zprostředkováváno jak na školách základních, tak na školách středních. A to buď jako speciální školy, nebo školy normální s třídami vymezenými pro speciální zacházení. V poslední době jsou tyto děti začleňovány mezi děti zdravé, přičemž se jim dostává náležitě péče od speciálních pracovníků, kteří jsou jim nablízku a pomáhají jim.

Tab. 3: Počet speciálních škol v letech 1989 – 2005

školy	rok					
	1989/1990	1992/1993	1995/1996	1998/1999	2001/2002	2004/2005
Mateřské	177	223	253	238	233	214
Základní	0	0	237	190	182	172
Zvláštní	0	0	513	457	428	403
Pomocné	16	72	92	237	257	284

Zdroj: Český statistický úřad

Jak z tabulky vyplývá, počet speciálních škol se za popisované období zvýšil. Zejména u škol pomocných byl tento nárůst několikanásobný a rozdíl počtu škol je od roku 1989 do roku 2005 opravdu obrovský.

Nejvíce speciálních mateřských škol je veřejných, v roce 2004/2005 činil tento počet 194. Od roku 1992 však počet veřejných mateřských škol klesá. Nejméně je potom církevních. I přes to je počet církevních mateřských škol konstantní a pohybuje se okolo čtyř škol.

Do roku 1992/1993 nebyly na našem území žádné zvláštní školy. Od té doby začal jejich počet narůstat. V roce 1996/1997 byl nárůst největší a od té doby začal

jejich počet klesat. Tento pokles se týká zejména státních zvláštních škol. Průměrný počet žáků byl ve školním roce 2004/2005 roven číslu 63,6. Takto podobně vypadají hodnoty od sledovaného roku 1989.

Počet pomocných škol rostl celé sledované území (oproti zvláštním školám). Nárůst se týkal jak státních, tak i soukromých a církevních pomocných škol. Největší počet je však u škol veřejných.

Nejvíce žáků je mentálně postižených, avšak jejich počet se snížil z 56 057 (školní rok 1990/1991) na 39 492 (školní rok 2004/2005), což je velmi pozitivní změna. Dalšími postiženími jsou zraková vada, vada sluchu a řeči a tělesné postižení.

4.5.2 Legislativa školství v České republice

Dle oficiálních stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsou vydávána různá nařízení vlády, podle kterých musí školský systém fungovat. Součástí legislativy, je tak zvaný **Národní program rozvoje vzdělávání**. Jedná se o dokument, který je také nazýván **Bílá kniha** a je vypracován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Jedná se o národní program, který formuluje rozvojové programy, které mají pomoci vývoji vzdělávací soustavy a školského systému. Otázky, které se zde řeší, se týkají jednotlivých stupňů škol, vzdělávacích sektorů a vlastně celé vzdělávací soustavy.

Je zde řešeno a schvalováno velké množství zákonů a vyhlášek. Nejvýznamnější je **Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky**. Tato sbírka zahrnuje 2 zákony. Zabývají se například ukončováním vzdělávání na středních školách, celkovou strukturou povinné školní docházky nebo počty žáků ve školách a třídách. Strukturou povinné školní docházky je myšleno například odkdy může mít žák vyučování nebo jak dlouhé musí být jednotlivé přestávky mezi hodinami. Také se zabývá tím, jaký může být maximální počet žáků na učitele, a to tehdy, pokud se nachází na místě, které je mimo školní budovu. V tomto případě je to maximálně 25 žáků. Dále se rozděluje, kolik žáků může být v učebně při výuce cizích jazyků. Tento počet je 24. Řeší se také forma závěrečné zkoušky. V jakém pořadí je část ústní, písemná a praktická a kolik musí být například témat z odborné části zkoušky.

4.5.2.1 Bílá kniha terciárního vzdělávání

Dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se jedná o koncepční a strategický dokument, který se zabývá vysokoškolským vzděláním, kam by se mělo v budoucích letech ubírat a čemu by se mělo vyvarovat. Tato kniha poskytuje základ pro legislativní změny. Vysoké školy jsou považovány za nejdůležitější stupeň vzdělávání, který posouvá obyvatelstvo výše po kariérním žebříčku. Proto je kladen důraz na rozvoj vysokých škol, které jsou známkou určité prestiže. Proto jsou uskutečňovány různé kroky, které by tomuto postupu pomohly. Avšak přes veškeré snahy, je v České republice pouze 9 % vysokoškolsky vzdělaných lidí. A to je za poslední roky dosti alarmující číslo, posouvající naše vzdělávání na spodní příčky pomyslného žebříčku. Přes to, že vznik Bílé knihy terciárního vzdělávání měl své příznivce i odpůrce, považuje se za jakousi příručku. Neustále se Bílá kniha doplňuje o další změny a výstupy. Co je samozřejmě důležité pro zlepšení terciárního vzdělávání, je určitý tok peněz, to znamená jak od státu, tak mezi institucemi a jednotlivci.

Co se pozitiv ve vysokém školství týče, je jich opravdu mnoho. Za zmínku stojí například akademičtí pracovníci, jejichž společenská prestiž je na opravdu vysoké úrovni. Dále je tu silná ekonomická návratnost, to znamená, že vysoké školy vydělávají jak v rámci různých programů, tak i jednotlivců. Dalším plusem je samozřejmě již zmíněný budoucí kariérní postup. Bohužel oproti tomu je zde více negativních stránek. Jednou z nich je časté nedokončení vysokoškolského studia, zejména u technických oborů. Dále nízký podíl absolventů. I přes veškeré inovace v tomto sektoru, je stále nízké procento absolventů. Dalším problémem je závislost veřejných vysokých škol na veřejných zdrojích a různých dotacích.

Další příklady problémů:

- **Přílišná formalita výuky** - jedná se o konzervativní metody; semináře jsou uskutečňovány v obrovském množství studentů
- **Kvalita personálního zajištění** – například garanti (= „létající profesori“), kteří učí na více vysokých školách, což se projevuje negativně například na to, když jsou vedoucími studentů, vytvářejících bakalářské a jiné práce a snižuje se tím i jejich vědecká činnost

- **Kvalita znalostí a dovedností studentů**

Řešení:

- **Vytvořit jednotný, flexibilní systém s ohledem na českou i světovou ekonomiku**
- **Zavést praxi i u bakalářského typu studia a podpořit jej**
- **Zapojení studentů do programů a výzkumů**
- **Zařadit do výuky různé kurzy do významných průmyslových podniků, a tak dále**

5 STRUKTURA ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

V této kapitole je analyzován vývoj počtu tříd, studentů a pedagogických pracovníků a věnuje se krátkodobému vývoji školství od školního roku 2003/2004. Podkladem jsou tedy údaje od zmíněného školního roku až do školního roku 2010/2011, dostupné na oficiálních stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání.

5.1 Struktura škol v České republice

Dle Ústavu pro informace ve vzdělávání (ÚIV), postupně docházelo v letech 2003/2004 až 2010/2011 ke zvyšování počtu tříd v mateřských školách a naopak ke snižování počtu tříd škol základních a středních. Pokles je však pozvolnější, než tomu bylo v letech minulých. Ve školním roce 2010/2011 bylo v České republice 4 877 mateřských škol, 4120 základních škol a 1423 škol středních. Bylo to dáno tím, že zde nebyly silné ročníky, které by rodily děti, jež by studovaly na těchto školách, neboť v této době začínala postupovat do popředí emancipace žen, pro které byl důležitý určitý kariérní postup.

Počet vyšších odborných škol je v období 1989 – 2003 konstantní a počet vysokých škol a jednotlivých oborů neustále roste. Je to dáno tím, že roste poptávka po stále nových oborech, které by byly přínosné pro současnou nabídku trhu práce.

Údaje o vysokých školách jsou pouze do školního roku 2005/2006. Dochází tedy k postupnému nárůstu počtu fakult na jednotlivých vysokých školách.

Tab. 4: Počet tříd jednotlivých školských zařízení ve školním roce 2003/2004 – 2010/2011

školy	počet tříd			
	2003/2004	2005/2006	2008/2009	2010/2011
předškolní výchova	12 923	12 409	13 035	13 988
základní vzdělávání	49 960	45 769	42 498	41 720
střední vzdělávání	23 673	23 426	23 357	22 904
vyšší odborné vzdělávání	1 280	1 215	1 115	/
vysokoškolské vzdělávání (počet fakult)	119	120	/	/

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

5.2 Struktura studentů/žáků v České republice

Celkový počet žáků/studentů, v českém školství, se postupně snižuje. Opět je to dáno faktem, že na vysokých školách studují děti žen ze silných ročníků. V současnosti jsou ročníky opět slabé, a proto navštěvuje stále menší počet žáků jak školy mateřské, tak školy základní.

U vyšších odborných škol je tomu naopak. Od školního roku 2008/2009 se zvýšil počet téměř o 1 800 studentů. Zvyšující se atraktivita studia na tomto typu škol je opravdu znatelná a blíží se k hodnotám ze školního roku 2003/2004. Stejně je tomu i u vysokých škol, které navštěvuje stále více studentů. Současný trend je totiž takový, že si chce mnoho studentů pouze prodloužit mládí, a proto velká část z nich studuje právě na vysoké škole. Také fakt, že je doba hospodářské krize, nutí mladé lidi studovat a tím si zajistit ještě pár let poklidného studentského života, bez starostí ohledně práce, které je v současné době málo.

Tab. 5: Počet žáků v jednotlivých školách ve školním roce 2003/2004 – 2010/2011

školy	počet žáků/studentů			
	2003/2004	2005/2006	2008/2009	2010/2011
mateřské školy	284 166	282 183	301 620	328 612
základní školy	992 770	916 575	816 015	789 486
střední školy	576 615	577 605	564 326	532 918
vyšší odborné školy	30 681	28 792	28 027	29 800
veřejné a soukromé vysoké školy	243 797	289 551	368 107	396 307
Celkem ve školství	2 131 572	2 098 201	2 081 630	2 080 683

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

Počet studentů v magisterské formě studia klesl, neboť většina oborů má typ studijního programu – navazující magisterský. Velmi výrazně naopak vzrostl počet studentů, kteří jsou v programu bakalářském. V posledních letech je také velký zájem o prodloužení si studia formou doktorského studia.

Z celkového počtu 409 182 studujících je 38 611 studentů jiného, než českého občanství. Největší počet studentů (k 31.12.2010), vzdělávajících se na vysokých školách:

- **Karlova univerzita v Praze** – 49 775 studentů

- **Masarykova univerzita v Brně** - 39 500 studentů
- **Vysoké učení technické v Brně** - 22 211 studentů
- **České vysoké učení technické v Praze** - 22 517 studentů
- **Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě** - 22 353 studentů
- **Univerzita Palackého v Olomouci** - 21 935 studentů

Tab. 6: Počet studentů v jednotlivých vysokoškolských programech ve školním roce 2003/2004 – 2010/2011

studijní program	počet studentů			
	2003/2004	2005/2006	2008/2009	2010/2011
bakalářský	90 175	154 049	228 948	248 187
magisterský	123 878	93 453	53 354	40 762
navazující magisterský	14 203	23 972	66 248	86 284
doktorský	20 034	22 313	24 513	25 993

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

6 VÝVOJ ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI

6.1 Vývoj vzdělávání ve školních letech 2000/2001 – 2009/2010

Olomoucký kraj je, dle oficiálních stránek kraje, specifický hustou sítí základních a středních škol. Je zde nadprůměrné množství lidí s vysokoškolským vzděláním, jejichž počet se od roku 1991 zvýšil zhruba o 2 %. Procento jednotlivých škol se blíží celorepublikovému průměru. Naopak je v kraji nedostatek technických oborů, a tím i málo pracovní síly v tomto směru. Avšak oproti jiným krajům je na tomto území vyšší podíl lidí s učňovským vzděláním. V roce 2006 bylo zastoupení jednotlivých typů škol v Olomouckém kraji:

Obr.1: Zastoupení jednotlivých typů škol v Olomouckém kraji v roce 2006 (zdroj: Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje)

Veškeré informace, týkající se problematiky vývoje školství v Olomouckém kraji byly vybrány z jednotlivých výročních zpráv Olomouckého kraje, které jsou dostupné na oficiálních stránkách Olomouckého kraje v sekci Strategie, koncepce, výroční zprávy, a to od školního roku 2000/2001 do roku 2010/2011. Výroční zprávy jsou vedeny na oficiálních stránkách Olomouckého kraje vždy na desetileté období, poté jsou stahovány a ukládány do archivu Olomouckého kraje. Historií školství v okresech Olomouckého kraje a vývojem jednotlivých středních škol se bude zabývat kapitola Analýza vývoje středoškolských zařízení jednotlivých okresů Olomouckého kraje.

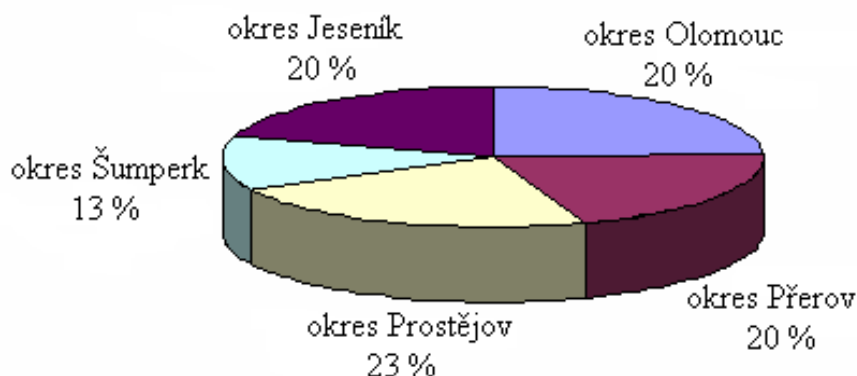

Tab. 7: Počet jednotlivých typů škol v Olomouckém kraji ve školních letech 2000/2001 až 2010/2011

školy	školní rok					
	2000/2001	2003/2004	2005/2006	2007/2008	2009/2010	2010/2011
mateřské školy	443	187	421	424	351	358
základní školy	299	281	278	278	274	275
gymnázia	20	20	20	20	20	20
střední odborné školy	48	49	49	66	64	64
střední odborné učiliště a učiliště	44	53	36			
vyšší odborné školy	7	7	7	7	8	8
vysoké školy	2	2	3	3	3	3

Zdroj: Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji

V okrese Olomouc je nejvíce studentů, vzdělávajících se na gymnáziích. Ve školním roce 2000/2001 činilo procento těchto studentů 33,3 %. V roce 2010/2011 je procento 35 %. Nejmenší podíl gymnazistů je v okrese Šumperk. Ostatní tři okresy (Prostějov, Přerov a Jeseník) mají procento gymnazistů podobné, jako je krajský průměr. V Olomouckém kraji je tento průměr 27,7 %.

Obr. 2: Zastoupení gymnázií v jednotlivých okresech Olomouckého kraje ve školním roce 2010/2011 (zdroj: Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji)

V Olomouckém kraji se ve školním roce 2000/2001 nacházelo celkem 8 vyšších odborných škol, z nichž čtyři jsou pod správou kraje, dvě jsou zřizovány církví a dvě z nich jsou soukromé. V okresech Jeseník a Prostějov nebyl tento typ škol zřízen až do současnosti. Ve školním roce 2009/2010 přibyla jedna vyšší odborná škola, a to

v okrese Olomouc. Vyšší odborné školy, které jsou spravovány krajem, byly zřízeny při středních odborných školách. Toto vzdělávání nabízí vzdělání v oblasti sociální, zdravotnické, technické, ekonomické, a tak dále.

Vyšší odborné školy zřizovány Olomouckým krajem ve školním roce 2009/2010:

- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc**
- **Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola Emanuela Pöttinga, Olomouc**
- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Šumperk**
- **Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště, Zábřeh**

Soukromé vyšší odborné školy ve školním roce 2009/2010:

- **Vyšší odborná škola živnostenská Přerov, s. r. o.**
- **Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu, o. p. s., Uničov**

Vyšší odborné školy zřizovány církví:

- **Vyšší odborná škola sociální a teologická – DORKAS**
- **CARITAS – Vyšší odborná škola sociální, Olomouc**

Speciální školy jsou určené pro žáky a studenty, kteří mají speciální nároky na studium. Jedná se o lidi, kteří mají určité problémy. Ať tedy psychické (duševní), či fyzické. To znamená, že mohou být nemocní jak mentálně, tak se u nich může vyskytovat například sluchová či zraková vada. Nejvíce speciálních škol se nachází v okrese Olomouc, nejméně potom v okrese Jeseník. Přes polovinu těchto speciálních škol, je pod správou kraje. Zbytek těchto zařízení je v soukromých rukou.

Další významnou vzdělávací institucí jsou základní umělecké školy. Spravuje je kraj, obec, a jiní zřizovatelé. Tento typ školy připravuje žáky na budoucí vzdělávání. A to jak na konzervatoře, tak vysoké školy uměleckého zaměření. Ve školním roce 2009/2010 se, v Olomouckém kraji, vzdělávalo na těchto školách 13 074 žáků. Nejvíce

uměleckých škol je opět v okrese Olomouc, na druhém místě je to okres Jeseník. Nejméně potom v okresech Šumperk a Prostějov.

6.2 Vývoj počtu žáků v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Celkový počet žáků se od školního roku 2000/2001 zvýšil, a to zejména v mateřských školách. V případě základních škol došlo k obrovskému poklesu dětí, studujících na tomto typu škol. Ze zhruba 67 tisíc dětí (školní rok 2000/2001) klesl jejich počet na necelých 50 tisíc (školní rok 2009/2010).

Počet žáků/studentů je víceméně konstantní ve všech typech vzdělávacích zařízení. Pouze u zmíněných základních škol je znatelný pokles. V okrese Olomouc je největší procento škol ze všech dalších okresů, nacházejících se v Olomouckém kraji, a tím pádem i největší procento žáků/studentů, navštěvující tato zařízení.

Tento stav studujících je dán tím, že je v současnosti menší procento lidí ve věkové kategorii 6 až 14 let, tedy počet žáků základních škol. Může za to opět přílišná emancipace žen, které dávají na vrchol žebříčku kariéru a až potom zakládání rodiny. V současnosti však nastupují silné ročníky, a proto se bude nejen v Olomouckém kraji, ale i v celé České republice, rodit větší množství dětí. Z tohoto důvodu se začnou pomalu plnit další mateřské školy a následně i školy základní. Z důvodu snižování stavu dětí v mateřských školách, docházelo v minulých letech ke slučování zařízení. Některé mateřské školy byly zařazeny jako součásti škol základních, jiné jako odloučená pracoviště.

6.3 Analýza vývoje středoškolských zařízení jednotlivých okresů Olomouckého kraje

Tato kapitola pojednává o vývoji celkového školství ve všech okresech Olomouckého kraje. Zabývá se vývojem jednotlivých středních škol (**Přílohy č. 4 a 5**), které byly na tomto území vybudovány, a také podílem jednotlivých typů škol (**Příloha č. 6**) či počty studentů na středních školách (**Příloha č. 7**). Celá kapitola je věnována středním školám, neboť je to první nepovinný stupeň vzdělávání po základní škole (povinná školní docházka), který formuje studenty do různých oborů, které je připravují buď na budoucí praxi v různých podnicích, a tak dále, nebo na další stupeň vzdělávání,

což jsou vysoké školy. V kraji se nachází celkem pět okresů (Jeseník, Olomouc, Přerov, Prostějov a Šumperk). Každý z těchto okresů má své specifické typy škol.

Podle archívu města Olomouce (registratura z let 1786 – 1873) začaly, v letech 1807-1840, vznikat na tomto území německé školy. Také kvůli vývoji průmyslu došlo k budování průmyslových škol, které připravovaly studenty k praxi v průmyslových odvětvích. V této době bylo pro učně vyučováno kreslení, což také souviselo se zvýšením finančních nákladů na školy v okrese Olomouc. V období 1822-1862 byla v Olomouci zřízena škola pro dívky - Klášter Voršilek. Naopak v letech 1794-1840 byla vybudována Městská chlapecká škola u Svatého Mořice v Olomouci. K této škole byla připojena i farní škola u Svatého Václava. O pár let později vznikla Vyšší reálná škola v Olomouci, kde byla udělována stipendia.

Na venkově (okres Olomouc), došlo v 19. století ke vzniku Okresního školního výboru a školských záležitostí, který jmenoval inspektory a zabýval se kvalifikací učitelstva. Jeho další úlohou bylo zjišťovat poměry na školách (zejména venkovských). V letech 1902-1941 pokračuje živnostenská škola v Konici. (Hartlová a spol., 1980, inv. č. 324). V této době také vznikly nové typy škol, a to například hospodyňské (například Klášter Hradisko), hudební, mateřské, měšťanské, obecné, obchodní, průmyslové, a tak dále.

Podle Inventáře okresního úřadu Litovel (1997), vznikla v roce 1880 košíkářská škola v Litovli, která zajišťovala odbornou výuku. V letech 1902-1941 pokračuje živnostenská škola v Konici. Dochází k sestavování školního výboru. Vytváří se učební osnovy a stanovy školy. Změna poboček všeobecní živnostenské pokračování školy na odbornou pokračovací školu pro učně, kteří se učili oděvnímu řemeslu. V letech 1939-1943 byly, dle Správy z říšského příkazu, zřízeny německé mládežnické ubytovny. V Olomouckém kraji byly také vybudovány německé mateřské školy, a to v obcích Loštice, Litovel a Vranová Lhota. Německé obecné školy v Konici a Vranové Lhotě a měšťanské školy v Litovli.

V okrese Olomouc se v současnosti nachází obrovské množství škol mateřských, základních i středních. Olomouc a okolí je znám svým rozvinutým průmyslem, Litovel pivovarnictvím, Šternberk a Uničov strojírenstvím. Právě tomuto odpovídají i nabízené obory jednotlivých škol. Největší počet je v okresním i krajském městě Olomouc. Je zde mnoho středních odborných škol a učilišť, které mají obrovské množství nabízených oborů, jejichž nabídka se neustále rozšiřuje. Tato vzdělávací zařízení byla budována zejména kvůli tradici, která je v daném místě i několik desetiletí či století. Nachází se

zde celkem 35 středních škol, počínaje gymnázii, konče průmyslovými středními školami s různými zaměřenými.

Okres Prostějov se ve své historii velmi rozvíjel, a to zejména průmyslově. Nejen v oblasti oděvního a kožedělného průmyslu, ale i v oblasti strojírenství. Ve městě Prostějov působilo mnoho významných továren, například Wichterle a Kovařík, které vyráběly zemědělské stroje, spalovací a elektrické motory, a tak dále. Další byla továrna bratří Wilhelmů nebo Vulkania. Okres Prostějov má také charakter zemědělský.

Okres Přerov je druhým nejvýznamnějším okresem v Olomouckém kraji, co se vzdělanosti a počtu škol týče. Většina škol zde byla založena zejména kvůli postupně se rozvíjejícímu průmyslu, díky kterému je Přerov, i v současnosti, tak významný. Soustřeďuje se zde zejména strojírenský, chemický, kožedělný, dřevozpracující a potravinářský průmysl. Největší počet středních škol je koncentrován ve městech Přerov, Hranice a Lipník nad Bečvou.

Dalším okresem je Jeseník. Jelikož se jedná o podhorskou oblast, tak se velká část obyvatelstva soustředí do okresního města. Sem se proto soustřeďuje prakticky celá školská síť okresu. Chybí zde však terciární sféra vzdělání (VOŠ). Naopak díky cestovnímu ruchu (Priessnitzovy léčebné lázně), který je v této oblasti specifický, je vysoká uplatnitelnost absolventů středních škol se zaměřením na agroturistiku a lázeňství.

V okrese Šumperk je specifický rozvoj ekologického zemědělství. Jedná se o turistickou oblast. Většina středních škol, v tomto okrese, je rozložena do měst Mohelnice, Šumperk a Zábřeh.

Vývoj škol a jejich samotný vznik souvisel i s událostmi, které se v českých zemích staly. Je to zejména druhá světová válka, která zamezila výuku ve školách, nebo dokonce byla příčinou zániku některých školských zařízení. Jinak tomu nebylo ani v Olomouckém kraji. Zakládání škol bylo založeno na tradici daného území, či na potřebách praxe v daných sektorech. Nejvíce středoškolských zařízení vznikalo ve dvacátém století. V kraji se také nachází velké množství středních škol, které byly zakládány až v devadesátých letech dvacátého století, tedy po revoluci (1989).

Dle oficiálních stránek jednotlivých škol, bylo v Olomouckém kraji postupně vybudováno dvacet škol gymnaziálního typu, které jsou rozmístěny do všech okresů kraje. Posláním gymnázií je příprava studentů ke studiu zejména na vysokých školách či vyšších odborných školách. Nejvíce se jich nachází v okrese Olomouc, a to zejména v okresním městě Olomouc. Dále potom ve městech Šternberk, Litovel a Uničov.

V případě téměř všech gymnázií se jedná o státní střední školy, avšak nachází se zde také dvě soukromá a jedno církevní gymnázium. Toto církevní gymnázium se nachází v Olomouci a nese název Církevní gymnázium Německého řádu, spol. s r.o. v Olomouci (1991). Mezi nejvýznamnější školy, co se výuky jazyků týče, patří Slovanské gymnázium v Olomouci, Gymnázium Olomouc – Hejčín a Gymnázium Olomouc, Čajkovského. Nejstarším gymnáziem v Olomouckém kraji je již zmíněné Slovanské gymnázium v Olomouci, které vzniklo na počátku druhé poloviny 19. století. Pouze o tři roky později byla vybudována dvě gymnázia, a to Gymnázium v Uničově a Gymnázium Jakuba Škody v Přerově (1870).

V rámci všech okresů Olomouckého kraje byly, dle databáze středních škol v kraji, budovány i obchodní akademie, které připravují studenty v oblasti ekonomie, výpočetní techniky, ale i ve všeobecném přehledu. V kraji se jich v současnosti nachází celkem sedm. Z toho pouze jedna, vybudovaná v devatenáctém století. Jedná se o Obchodní akademii v Prostějově (1894). O šest let později byla založena Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v Přerově. Další střední obchodní školy byly postupně budovány kolem První a Druhé světové války. Nejvíce těchto škol bylo vybudováno v okrese Olomouc, a to zejména v okresním městě. Ve všech případech obchodních škol docházelo k častým změnám názvů. Zejména v případě Obchodní akademie v Olomouci a již zmíněné Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

V rámci dvacátého století byly založeny čtyři zdravotnické střední školy. Nachází se ve všech okresech, kromě okresu Jeseník. Tento typ vzdělávacích zařízení byl zřízen z toho důvodu, aby vzdělával studenty v oblasti zdraví a zdravotní péče, neboť neustále je v České republice potřeba zdravotnického personálu. A to jak doktorů, tak sestřiček či porodních asistentek. Jedná se o jeden z nejperspektivnějších oborů vůbec. Typickými obory dále jsou Asistent zubního technika, Aplikovaná chemie, Chemicko - farmaceutická výroba, Laboratorní asistent, Oční optik, a jiné. Po druhé světové válce byly vybudovány Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga v Olomouci (1948) a Střední zdravotnická škola v Prostějově (1949). Zatímco olomoucká zdravotnická škola přešla od Ministerstva zdravotnictví pod správu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, tak v Prostějově tomu bylo naopak, a tedy že Střední zdravotnická škola je od roku 1953 pod správou Ministerstva zdravotnictví. Dále se nachází tento typ středoškolských zařízení ve městech Šumperk a Hranice.

Dle databáze středních škol, se v Olomouckém kraji nachází devět středních průmyslových škol, z toho polovina v okrese Přerov. V 19. století vznikly pouze dvě „průmyslovky“, a to Střední průmyslová škola v Přerově (1889) a Střední průmyslová škola v Šumperku (1897). Ve většině případů se jednalo o školy, které byly vybudovány na základě podniku, který v daném místě fungoval. Například Střední průmyslová škola strojnická v Olomouci (při n.p. TOS) nebo Střední škola technická (při podniku MEOPTA). Téměř všechny střední průmyslové školy vznikly po Druhé světové válce. Za jednu z nejlepších středních stavebních škol ve střední Evropě je považována Střední průmyslová škola stavební v Lipníku nad Bečvou, jejíž historie sahá do roku 1953.

Zemědělské a lesnické školy byly zakládány již v druhé polovině 19. století. Výjimku tvoří Střední odborná škola lesnická a strojírenská ve Šternberku, která byla vybudována v roce 1959. Zemědělské střední školy byly budovány v době, kdy v celé České republice byla zakládána zemědělská družstva, orientující se jak na chov domácích zvířat, tak na pěstování různých plodin. Lesnické školy představují obor specializovaného školství a připravují studenty na odbornou praxi v lesním hospodářství. Byly proto budovány v oblastech, kde je hustý lesní porost, a to zejména v Hranicích, Šternberku a Šumperku. Nejstarší střední školou z celého Olomouckého kraje, je Střední lesnická škola v Hranicích, která byla jako jediná založena v padesátých letech 19. století.

V Olomouci a Přerově byly vybudovány celkem dvě střední podnikatelské školy. Jedná se o úzký typ středních škol, které zajišťují vzdělávání uchazečů o věci, týkající se podnikání, a to zejména vedení podniku.

Nejrozšířenějším typem středoškolského vzdělávání v Olomouckém kraji jsou, dle databáze středních škol, odborné školy a odborná učiliště, jejichž počet v Olomouckém kraji je okolo 40. Pouze pět středních škol toho typu bylo vybudováno v 19. století, jinak většina okolo Druhé světové války. Jedná se o školy, které jsou zaměřeny na určitý obor. Například obchod, zdravotnictví, průmysl, a jiné. Obory jsou ukončené výučním listem nebo maturitní zkouškou. Zaměření jednotlivých středních odborných škol a odborných učilišť je velmi rozmanité. Přechází od technických a elektrotechnických oborů, přes gastronomii a potravinářství, až k zemědělským oborům. V historii jednotlivých škol docházelo k neustálým změnám názvů. Nejvíce k těmto změnám docházelo například v případě Vyšší odborné školy a Střední školy automobilní v Zábřehu (název se měnil šestkrát) nebo ART ECON - Střední školy v Prostějově, s.r.o. (název se měnil šestkrát). Nejstarší střední školou tohoto typu je

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště zemědělské v Horních Heřmanicích (1867). Specifickou střední školou je Hotelová škola Vincenze Priessnitze, Jeseník. Toto zařízení bylo založeno v roce 1945 na základě dlouhodobé tradice na Jesenicku. Jedná se o jedinou hotelovou školu mezi středními školami, která je spravována Olomouckým krajem. Nabízí čtyřleté studijní obory zaměřené na hotelnictví a cestovní ruch. V minulosti nabízela také obory kuchař, číšník pro pohostinství. Tyto obory však byly nabízeny i Středním odborným učilištěm potravinářským v Jeseníku, a proto se rozhodlo, že bude Hotelová škola Vincenze Priessnitze nabízet pouze obory týkající se hotelnictví a turismu. Další školou, zaměřující se na lázeňskou tradici v okrese Jeseník, je Odborné učiliště a Praktická škola v Lipové – lázni (1947).

Umělecké střední školy rozvíjí talent a umělecké nadání studenta. V Olomouckém kraji se, dle databáze všech středních škol, nachází celkem tři umělecké střední školy. Byly budovány na základě tradice, která v dané oblasti přetrvává desítky, někde až stovky let. Nejznámější střední školou tohoto typu je Střední škola designu a módy v Prostějově. Tato škola vznikla v souvislosti s rozvojem oděvního průmyslu v oblasti Prostějovska. Byla vybudována jako odborná střední škola, připravující své studenty na praxi, a to zejména pro oděvní podnik OP Prostějov. Další školou je ART ECON - Střední škola Prostějov, s.r.o., která je zároveň odborným učilištěm a odbornou školou. Jedná se, stejně jako v případě Střední školy designu a módy v Prostějově, o školu, zabývající se módou. Třetí uměleckou školou, dle databáze středních uměleckých škol, je Střední škola řezbářská v Tovačově.

Již od 19. století byly na území Olomouckého kraje budovány speciální střední školy. Měly sloužit k výuce dětí, které měly určitou vadu, to znamená například vadu řeči, sluchu či zraku. Tato středoškolská zařízení jim měla zajišťovat snadnější začlenění mezi své zdravé vrstevníky a nejen je. Také je podmínkou maximální počet žáků ve třídě. Počet se pohybuje okolo 20 dětí, kolem nichž se pohybují speciálně vyškolení pedagogové. Na konci 19. století byla v okrese Olomouc vybudována jedna speciální střední škola, a to Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené v Olomouci (1894). Další speciální střední školy byly zakládány až po roce 1989. Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna v Žulové byl založen dokonce až v roce 2008.

6.4 Vysokoškolské vzdělávání v Olomouckém kraji

Tato kapitola se zabývá vysokými školami, vybudovanými na území Olomouckého kraje. Na území kraje se nachází celkem tři vysoké školy. Z toho dvě v krajském městě Olomouc a jedna v Přerově.

První z nich je, dle databáze vysokých školy V České republice, **Vysoká škola logistiky o.p.s. Přerov**. Tato soukromá vysoká škola, původním názvem Vysoká škola Jana Ámose Komenského v Přerově, o.p.s., byla založena v roce 2001. V akademickém roce 2008/2009, zde studovalo 551 studentů. Jedná se o neuniverzitní vysokou školu. Navštěvují ji zejména studenti Obchodních akademií a dalších střední škol, kde se vyučují předměty typu Účetnictví a ekonomika.

Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s. soukromou neuniverzitní vysokou školou. Studium je ve formě prezenční i kombinované. Tato vysoká škola byla vybudována kvůli zvýšené poptávce po odbornících, v oblasti ekonomie a managementu. Studenti mohou vystudovat na této škole maximálně bakalářské studium. Poté musí dělat přijímací zkoušky na jiné vysoké školy, které nabízí i studium magisterské.

Nejvýznamnější vysokou školou v Olomouckém kraji a jednou z neznámějších v České republice je **Univerzita Palackého v Olomouci**. Tato univerzita se nachází v krajském městě Olomouc a je druhou nejstarší univerzitou v České republice. Vznikla v roce 1573 a o tři roky později byla zahájena vysokoškolská výuka. V této době byly dvě fakulty, které se zabývaly výukou svobodných umění a teologickými disciplínami. Původně se jednalo o jezuitskou kolej, avšak v době stavovského povstání byl tento řád vykázán a univerzita na nějaký čas zanikla. Znovu byla obnovena v roce 1621. V 19. století došlo ke zrušení právnické a filozofické fakulty. Zůstala tedy pouze fakulta teologická. V této době se univerzity jmenovala Františkova. V roce 1946 dostala univerzita současný název, a to Univerzita Palackého a byly schváleny čtyři fakulty:

- **Bohoslovecká** (zrušena v roce 1950)
- **Právnická**
- **Lékařská**
- **Filozofická**

V současnosti má Univerzita Palackého osm fakult:

- **Cyrilometodějská teologická fakulta**
- **Lékařská fakulta**
- **Filozofická fakulta**
- **Přírodovědecká fakulta**
- **Pedagogická fakulta**
- **Fakulta tělesné kultury**
- **Právnická fakulta**
- **Fakulta zdravotnických věd**

V současnosti zde studuje přes 23 tisíc studentů ze všech měst České republiky. Univerzita také pořádá různé programy pro zahraniční studenty, a proto zde studují i lidé z různých zemí světa. Zejména Arabové, Slováci nebo například občané ruské národnosti.

Na univerzitě se nachází různá zařízení:

- **Akademik sport centrum**
- **Knihovna**
- **Správa kolejí a menz**
- **Vědeckotechnický park**
- **Vydavatelství**
- **Centrum výpočetní techniky**

Univerzita také nabízí vzdělávání třetího věku. V tomto typu studia trvá program tři roky. Toto studium je určeno pro osoby starší padesáti let, mezi nimiž se tato Univerzita třetího věku stává stále více oblíbenou.

Univerzita Palackého nabízí program bakalářský, magisterský i doktorský.

- **Bakalářský program** - tento program trvá 3 až 4 roky a je potřebný ke studiu v magisterském programu
- titul **Bc.** („bakalář“)

- **Magisterský program** - trvá 2 až 3 roky (pokud navazuje na středoškolské vzdělání, pak je délka studia 4 až 6 let)
- titul **Mgr.** („magistr“) nebo **MUDr.** („doktor medicíny“)

- **Doktorský program** - založen na vědeckém bádání
- doba studia – 3 roky
- titul **Ph.D.** („doktor“)

Studenti mohou studovat prezenčně nebo dálkově. Zpravidla je dálkové studium o rok delší, než studium prezenční. U prezenčního se předpokládá účast studenta na přednáškách a různých seminářích.

Aby student absolvoval univerzitu, musí mít na konci tříletého studia celkem 180 kreditů, kdy každý předmět má různý počet kreditů. Studenti byli bodováni až do roku 2010/2011 pomocí známek. Od roku 2011/2012 pomocí písmen.

Univerzita Palackého umožňuje také získat zahraniční stipendia a nabízí programy, které vyhovují různým skupinám studentů. Například **Program celoživotního učení** (ERASMUS). Tento program je pod záštitou Evropské unie a podporuje vzdělávání studentů a mezinárodní bázi. V tomto programu je začleněno 32 zemí, z toho 26 z Evropské unie.

Dalším programem je **Merillův program** (založen soukromou osobou Charlesem Merillem), který nabízí studentům roční vzdělávací program na vysokých školách v celých Spojených státech amerických. S tímto vzdělávacím programem nezískávají studenti žádný titul. Horší je to potom se studenty s právníckými a lékařskými obory, pro něž je velmi zúžený výběr amerických vysokých škol. Garantem tohoto programu je rektor Univerzity Palackého.

7 ZÁVĚR

Hlavním úkolem bakalářská práce bylo analyzovat vývoj školství v České republice, a s tím související vývoj v Olomouckém kraji. Dalším cílem byla analýza současného stavu školství a vzdělávací infrastruktury na stejném území.

Olomoucký kraj je region, kde se nachází druhá nejstarší univerzita v České republice. S tímto souvisí i celkový počet žáků / studentů, kteří navštěvují některé ze školských zařízení právě v tomto kraji. Studenti Univerzity Palackého výrazně zvyšují celkový počet studentů v rámci ostatních krajů České republiky.

Vývoj školství se od doby tereziánské výrazně neměnil. I v současnosti je školský vzdělávací systém postaven na reformách, které byly vyhlášeny právě v době vlády Marie Terezie. Vždy byly určité stupně vzdělávání, počínaje mateřskými školami, konče školami středními, popřípadě vyššími.

Kvalita výuky v České republice, ale i v Olomouckém kraji, se postupně zvyšuje. Jsou podnikány různé kroky ke zkvalitnění výuky na jednotlivých školách. Dochází k budování dalších typů škol, které jsou zřizovány na základě specifických potřeb daných regionů. Dále jsou podnikána různá opatření, která napomáhají hladkému průběhu vzdělávání. Nově jsou zaváděny Univerzity třetího věku, neboť každý má právo se vzdělávat, i když je mu více než 26 let. O tento typ studia je v současnosti obrovský zájem, který neustále stoupá. V poslední době též dochází ke zvýšení počtu speciálních škol, které se zaměřují na konkrétní problémy žáků (studentů) a napomáhají jim tak se začlenit do společnosti jako takové. Kvalita výuky například na speciálních základních školách je stejná, jako na „normálních“ základních školách, a podobně. Kam se však bude do budoucna ubírat situace ve školství, to se uvidí podle toho, kdo bude stát v čele Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a jaký bude jeho program. Neboť resort školství se neustále mění a zůstává otázkou, zda budou tyto změny pozitivní či negativní.

Posledním dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy byl, dle publikace Eurybase, dokument z roku 2007, který by se měl především zabývat podporou cizích jazyků a informačních technologií. Dále rovností příležitostí ke vzdělávání či zlepšování profesionality pedagogických pracovníků. Neustále je totiž co zlepšovat nejen u studentů, ale i u samotných pedagogů.

8 SUMMARY

Olomouc region is the region where is the second oldest university in the Czech Republic. With this is also related to the total number of pupils/students who attend some of the educational facilities in this region. Students of the Palacký University significantly increase the total number of students in other regions of the Czech Republic. The current education system is built on the reforms that arose at the time of Maria Theresa. The quality of teaching in the Czech Republic, but also in the Olomouc region, is gradually increasing. Various steps are being taken to improve the quality of teaching at various schools. There are other types of building schools that are established on the basis of the specific needs of each region. In addition, various measures are being taken to help the smooth running of education.

The University of the Third Age are introduced at the present time. This type of school is very popular among people who have more than 26 years. Recently, also increases the number of special schools that focus on specific problems of pupils (students) and help them integrate into society.

Future development of education is uncertain, because it is constantly changing. The question remains whether these changes will be positive or negative. Ministers of Education are constantly changing in the Czech Republic, so there are constant changes in the education sector reforms.

Key words: Olomouc region - education - the Czech republic - Maria Theresa - schools

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Tištěné zdroje:

- EAO EA Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast, Organizace vzdělávací soustavy České republiky 2009/2010. EURYDICE, s. 397
- LNĚNIČKOVÁ, J., České země v době předbřeznové 1792 – 1848. Praha: Libri, 1999. s. 464
- VALIŠOVÁ, A., VÁŇOVÁ, R., Pedagogika pro učitele; Školský systém v českých zemích – vývoj a současný stav. Praha: Grada Publishing, 2011. s. 456
- ČORNEJ, P., Vše podstatné z českých dějin = Fundamentals of the Czech History. Praha : Portál , 1993.
- Ústavní soud: Listina základních práv a svobod, Čl. 33

Internetové zdroje:

- ART ECON - Střední škola Prostějov, s.r.o. Historie školy [online]; c. 2008 - 2012. Dostupný na WWW: <http://www.artsspvcz/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=12>
- Církevní gymnázium Německého řádu, spol. s r.o. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.cgnr.cz/index.php/cs/skola/skola-2>>
- Cyrilometodějské gymnázium a mateřská škola v Prostějově. Historie školy [online]; c. 2006 - 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.cmg.prostejov.cz/historie-skoly.php>>
- Český statistický úřad, Regionální statistiky. Mapa Olomouckého kraje [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/regiony_mesta_obce_souhrn>
- Gymnázium, Hranice. Naše škola [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <http://gymnaziumhranice.cz/zakladni_udaje/nase_skola/>
- Gymnázium Jakuba Škody, Přerov. Historie školy v datech [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <[online]; c. 2012. Dostupný na WWW:>
- Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <http://www.gjb-spgs.cz/historie-spgs-historie-skoly-zakladni-informace-k_8.html>

- Gymnázium Jana Opletala, Litovel. O gymnáziu [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.gjo.cz/o-gymnaziu/>>
- Gymnázium, Jeseník. Profil školy [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <http://www.gymjes.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=11:profil-skoly&catid=1:o-skole&Itemid=2>
- Gymnázium Jiřího Wolkerova, Prostějov. Historie [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.gjwprostejov.cz/index.php/historie>>
- Gymnázium, Kojetín. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.gkj.cz/phprs280/index.php>>
- Gymnázium, Lipník nad Bečvou. Podrobná historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://web.glnb.cz/Articles.php?Menu2ID=215&Menu1ID=82>>
- Gymnázium, Olomouc, Čajkovského. Všeobecné informace [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.gcajkol.cz/web-skola-vseobecne-informace.html>>
- Gymnázium, Olomouc – Hejčín. Historie [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.gytool.cz/vseobecne-informace/?s=historie>>
- Gymnázium, Šternberk [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.gymst.cz/>>
- Gymnázium, Šumperk. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.gymspk.cz/n/index.php?section=11>>
- Gymnázium, Uničov. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.gymun.cz/historie.php>>
- Gymnázium, Zábřeh. O škole [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://gyza.cz/o-skole>>
- Czech republic, Olomoucký kraj [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.ceska-republika.estranky.cz/clanky/olomoucky-kraj-.html>>
- Hotelová škola Vincenze Priessnitzova, Jeseník. Historie školy [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <<http://www.hotelovkajes.cz/clanky/skola-zevnitř>>
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Bílá kniha terciárního vzdělávání [online]; c. 2009; Dostupný na WWW: <<http://www.msmt.cz/reforma-terciarniho-vzdelavani/bila-kniha?highlightWords=Terci%C3%A1ln%C3%AD+b%C3%ADl%C3%A1+kniha>>
- Národní program rozvoje vzdělávání v České republice; Bílá kniha [online]; c. 2001; Dostupný na WWW: <<http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf>>

- Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.oaprerov.cz/navstevy/historie.htm>>
- Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.oa-sumperk.cz/?page=historie>>
- Obchodní akademie, Mohelnice. Historie [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <http://www.oam.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=2>
- Obchodní akademie, Olomouc. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.oaol.cz/cs/content/historie>>
- Obchodní akademie, Prostějov. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.oapv.cz/?page=oskole>>
- Odborné učiliště a Praktická škola, Lipová – lázně [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://www.oulipova.cz/index.html>>
- Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice. Historie [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.ouaprs mohelnice.cz/historie.html>>
- Odborné učiliště, Křenovice. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.oukrenovice.cz/Default.aspx?tabid=67>>
- Olomoucký kraj. Strategie, koncepce, výroční zprávy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html>>
- Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.rg.prostejov.cz/datsoubory/informace-gymnazium.php>>
- Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín. Historie školy [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <http://www.sigmundovaskola.cz/?p=clanek_a.php&id=12>
- Slovanské gymnázium, Olomouc. Historie školy [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <http://www.sgo.cz/oskole_historie.php>
- Soukromá střední odborná škola Jeseník s.r.o. O škole [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.oajes.cz/>>
- Soukromé gymnázium Olomouc Na Vlčinci, s.r.o. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <http://www.gymnaziumolomouc.cz/index_historie.htm>

- Soukromé odborné učiliště Velký Újezd, s.r.o. [online]; c. 2006. Dostupný na WWW: <<http://www.souvelkyjezd.cz/index.php?t=home>>
- Speciální školství v České republice po roce 1989, souhrnné údaje [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/A8004CE396/\\$File/330706J02.pdf](http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/A8004CE396/$File/330706J02.pdf)>
- Střední lesnická škola, Hranice [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.slshranice.cz/>>
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště služeb Velký Újezd, s.r.o. [online]; c. 2006. Dostupný na WWW: <<http://www.souvelkyjezd.cz/index.php?t=home>>
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště strojírenské a stavební, Jeseník [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.soje.cz/index.php/skola/uedni-deska>>
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Šumperk. Z historie [online]; c. 2006 - 2009. Dostupný na WWW: <http://www.sossou-spk.cz/historie_skoly.htm>
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Uničov. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <http://www.issunicov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=56&Itemid=64>
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště zemědělské, Horní Heřmanice. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <[http://www.skolahermanice.cz/index.php3?x\[0\]=1&id=2&isntfirst=1](http://www.skolahermanice.cz/index.php3?x[0]=1&id=2&isntfirst=1)>
- Střední odborná škola gastronomie a potravinářství, Jeseník. Historie [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <<http://www.sosjesenik.cz/historie/61-vzpominky&layout=blog>>
- Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk. Historie [online]; c. 1959 - 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.sou-stbk.cz/index.php?get=sousal&id=46>>
- Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc,. Historie školy [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://new.stursovka.cz/historie-skoly.html>>
- Střední odborná škola Olomouc spol. s r.o. Historie [online]; c. 2009 - 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.skolaodborna.cz/historie.php>>
- Střední odborná škola podnikání a obchodu, spol. s r.o. Informace o škole [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <http://www.sospo.eu/prezentace_skoly.html>

- Střední odborná škola průmyslová a Střední odborné učiliště strojírenské, Prostějov. Historie [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <http://spsasou.prostejov.cz/o_skole/historie.php>
- Střední odborná škola služeb s.r.o.. O nás [online]; c. 2002 – 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.soss.cz/website/mainmenu/about-us/>>
- Střední odborná škola, Šumperk. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.edusum.cz/>>
- Střední odborná škola, Uničov, s.r.o. [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.sosunicov.cz/>>
- Střední odborné učiliště Litovel. Historie [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.soslitovel.cz/historie.html>>
- Střední odborné učiliště obchodní Prostějov. Historie školy [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://souobch.pvskoly.cz/historie.htm>>
- Střední odborné učiliště stavební Prostějov. Historie [online]; c. 2007. Dostupný na WWW: <<http://www.soufan.eu/historie>>
- Střední odborné učiliště zemědělské, Loštice. Historie školy [online]; c. 2004 - 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.souzlostice.cz/>>
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Uničiv. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.unicprum.cz/historie-page11.htm>>
- Střední průmyslová škola elektrotechnická, Mohelnice. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.spsemoh.cz/>>
- Střední průmyslová škola Hranice. Historie školy [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://www.sps.hranet.cz/index.php?name=Sections&req=viewarticle&artid=38&page=1&xix=10>>
- Střední průmyslová škola, Přerov. Historie [online]; c. 2003 - 2008. Dostupný na WWW: <<http://spsprerov.draksoft.net/index.php?akce=stranka&page=34>>
- Střední průmyslová škola stavební, Lipník nad Bečvou. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.spsslipnik.cz/Article.php?ArticleID=472&Menu1ID=67&Menu2ID=0&Menu3ID=0>>
- Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc. Historie školy [online]; c. 2007. Dostupný na WWW: <<http://www.spssol.cz/?tema=219>>
- Střední škola automobilní Prostějov, s.r.o. [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://ssaprostejov.cz/index.htm>>

- Střední škola designu a módy, Prostějov. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.ssdam.cz/historie.htm>>
- Střední škola elektrotechnická, Lipník nad Bečvou. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.sse-lipniknb.cz/>>
- Střední škola gastronomie a služeb, Přerov. Z historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.sirava.cz/z-historie-skoly/>>
- Střední škola obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK s.r.o. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.skola-praktik.cz/cz/clanek-6/prochazece-o-studium>>
- Střední škola polygrafická, Olomouc. Informace o škole [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://www.sspol.cz/index.php/informace-o-skole/o-skole.html>>
- Střední škola polytechnická, Olomouc. Historie a současnost školy [online]; c. 1969 – 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.ssprool.cz/historie.html>>
- Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh. Historie školy [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.ssspzabreh.cz/ria/?classic/zakladni-informace/historie-sou/mm-148/sm-585>>
- Střední škola stavební a podnikatelská s.r.o. Olomouc. Informace o škole [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://www.ssstpo.com/index.php?page=informace>>
- Střední škola stavební – HORSTAV [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.stavebniskolahorstav.cz/clanky/profil-skoly/nove-zrizena-skola-stavebni---horstav-.html>>
- Střední škola technická, Mohelnice [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.sstmoh.cz/>>
- Střední škola technická a obchodní, Olomouc. O škole [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://kosinka.com/view.php?cislocclanku=2011020006>>
- Střední škola technická, Přerov. Historie [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.kourilkova8.cz/?kod=436&popis=historie>>
- Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.pvtetin.cz/informace.htm>>
- Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Olomouc. Historie a charakteristika školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.sluch-ol.cz/index.php?nid=6800&lid=cs&oid=2070109>>

- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Prostějov. Historie [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <<http://zvsiou.pvskoly.cz/historie.html>>
- Střední škola zemědělská, Olomouc [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.szes-olomouc.cz/>>
- Střední škola zemědělská, Přerov. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.szesprerov.cz/>>
- Střední škola železniční a stavební, Šumperk. Historie školy [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <http://www.soszs.cz/historie_skoly.php>
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga, Olomouc. Historie [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.epol.cz/historie.aspx>>
- Střední zdravotnická škola, Hranice. Z historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://szs-hranice.cz/index.php?page=z-historie-skoly>>
- Střední zdravotnická škola, Prostějov. Historie školy [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <<http://www.szdravpv.cz/index.php?historie>>
- Střední zdravotnická škola, Šumperk [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.szssumperk.cz/oskole.html>>
- Švehlova střední škola, Prostějov. Historie školy [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <http://www.svehlova.cz/historie_skoly.html>
- TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Prostějov, s.r.o. [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.trivisprostejov.cz/>>
- Ústav pro informace ve vzdělávání. Národní statistiky [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.uiv.cz/rubrika/91>>
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky [online]; c. 2006: Dostupný na WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/legislativa-1>>
- Výchovní ústav, dětský domov se školou, základní škola a střední škola, Dřevohostice. Historie [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.cz-zakladni-skola.cz/historie/>>
- Výchovní ústav, dětský domov se školou, základní škola a střední škola, Šumperk. Historie [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <<http://www.dds-spk.cz/?view=historie>>
- Výchovní ústav, střední škola a školní jídelna, Žulová. O nás [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.vuzulova.cz/index.php?page=onas>>

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc. Historie [online]; c. 2009 – 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.spseol.cz/informace-o-skole/historie.html>>
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Šumperk. Historie školy [online]; c. 2000 - 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.vsps-su.cz/historie-skoly>>
- Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní, Zábřeh. Historie [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.spsa-za.cz/skolniweb/modules.php?op=modload&name=Sections&file=index&req=viewarticle&artid=25&page=1>>
- Základní škola a gymnázium města Konice. Historie školy [online]; c. 2011. Dostupný na WWW: <http://www.gymnazium-konice.cz/Konice_soubory/history.htm>
- Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s. Historie školy [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.credoskola.cz/index.php?nid=8551&lid=cs&oid=2448925>>
- Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <http://www.pomnenka.net/o_nas>

SEZNAM PŘÍLOH:

1. Příhodovská reforma
2. Počet žáků v jednotlivých okresech Olomouckého kraje za školní roky 2000/2001 až 2009/2010
3. Vývoj středního vzdělávání ve školních letech 2008/2009 až 2010/2011
4. Vývojová schémata jednotlivých typů škol v okresech Olomouckého kraje
5. Jednotlivá středoškolská zařízení v Olomouckém kraji ve školním roce 2011/2012
6. Mapy s podíly jednotlivých typů středních škol v okresech Olomouckého kraje
7. Počet studentů v jednotlivých typech středních škol v okresech Olomouckého kraje

Příloha č. 1: Příhodovská reforma

Tato reforma je, dle Váňové (2011) pojmenována podle dr. Václava Příhody z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Tento muž se seznámil s americkou pedagogikou a poté na území Československa publikoval statě o americkém školství. To mělo vézt k reformě školství na našem území.

- *Reforma vnější*
  - zabývala se školským systémem
  - první stupeň = obecná škola
  - druhý stupeň = měšťanská škola + nižší stupně střední školy → nebyla ale kvůli politické situaci povolena
  - třetí stupeň = dva vyšší stupně stávajících středních škol

- *Reforma vnitřní*
  - zabývala se organizací vyučování
  - nové způsoby hodnocení (klasifikace, testy)
  - společenské aktivity pro rozvoj žáka (školní časopisy, kampaně, žákovské kluby)
  - metody a zásady

Příloha č. 2: Počet žáků v jednotlivých okresech Olomouckého kraje v letech 2000/2001 až 2009/2010

	školní rok				
	2000/2001	2003/2004	2005/2006	2007/2008	2009/2010
	žáci	žáci	žáci	žáci	žáci
mateřské školy	18 596	18 472	18 421	18 620	19 861
<i>okres Olomouc</i>	6 553	6 553	6 667	6 901	7 376
<i>okres Jeseník</i>	1 296	1 290	1 307	1 267	1 330
<i>okres Prostějov</i>	3 138	3 193	3 207	3 265	3 449
<i>okres Přerov</i>	3 883	3 748	3 726	3 706	3 967
<i>okres Šumperk</i>	3 726	3 688	3 514	3 481	3 739
základní školy	67 280	60 335	55 411	49 921	46 494
<i>okres Olomouc</i>	23 330	20 821	19 395	17 667	16 668
<i>okres Jeseník</i>	4 679	4 168	3 712	3 311	3 060
<i>okres Prostějov</i>	10 813	9 747	8 980	8 232	7 813
<i>okres Přerov</i>	14 537	13 080	11 904	10 597	9 644
<i>okres Šumperk</i>	13 921	12 519	11 420	10 114	9 309
gymnázia	9 256	9 675	9 937	10 081	9 751
<i>okres Olomouc</i>	4 102	4 361	4 401	4 538	4 390
<i>okres Jeseník</i>	522	534	596	589	531
<i>okres Prostějov</i>	1 323	1 406	1 464	1 490	1 484
<i>okres Přerov</i>	2 112	2 093	2 191	2 219	2 204
<i>okres Šumperk</i>	1 197	1 281	1 285	1 245	1 142
střední odborné školy a střední odborná učiliště	23 805	23 806	24 897	23 757	23 091
<i>okres Olomouc</i>	8 218	8 033	8 544	8 367	8 228
<i>okres Jeseník</i>	1 271	1 428	1 566	1 260	1 251
<i>okres Prostějov</i>	3 378	3 390	3 436	3 192	3 164
<i>okres Přerov</i>	6 046	5 794	5 905	5 653	5 346
<i>okres Šumperk</i>	4 892	5 161	5 446	5 285	5 102
vyšší odborné školy	1 164	1 058	1 171	1 041	1 013
<i>okres Olomouc</i>	687	566	687	655	715
<i>okres Jeseník</i>	/	/	/	/	/
<i>okres Prostějov</i>	/	/	/	/	/
<i>okres Přerov</i>	193	187	185	111	79
<i>okres Šumperk</i>	284	305	299	275	219
základní umělecké školy	12 766	12 648	12 538	12 447	13 074
<i>okres Olomouc</i>	3 985	4 015	3 948	4 067	4 346
<i>okres Jeseník</i>	1 678	1 642	1 678	1 554	1 582
<i>okres Prostějov</i>	2 409	2 415	2 447	2 428	2 669
<i>okres Přerov</i>	2 711	2 588	2 481	2 399	2 425
<i>okres Šumperk</i>	1 983	1 988	1 984	1 999	2 052

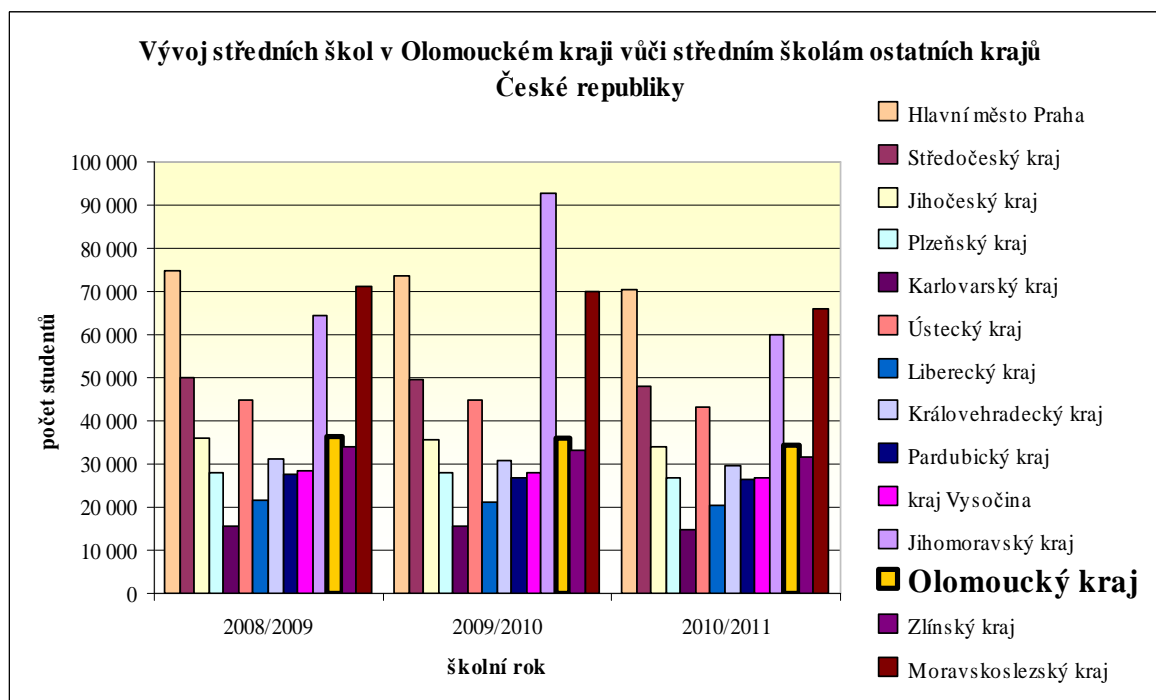
Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

Příloha č. 3: Vývoj středního vzdělávání ve školních letech 2008/2009 až 2010/2011

kraje	školy			třídy			žáci		
	08/09	09/10	10/11	08/09	09/10	10/11	08/09	09/10	10/11
Hlavní město Praha	204	202	200	3 121	3 079	3 038	74 799	73 622	70 583
Středočeský	150	151	153	2 123	2 138	2 161	50 156	49 531	48 014
Jihočeský	98	97	96	1 497	1 484	1 466	36 165	35 553	33 952
Plzeňský	62	62	62	1 141	1 153	1 162	28 129	27 942	26 815
Karlovarský	39	39	38	675	682	671	15 703	15 422	14 845
Ústecký	116	117	112	1 971	1 963	1 912	44 942	44 772	43 317
Liberecký	54	53	53	871	863	853	21 578	21 321	20 376
Královehradecký	84	85	84	1 301	1 308	1 294	31 215	30 949	29 745
Pardubický	79	79	79	1 125	1 117	1 115	27 421	26 969	26 314
kraj Vysočina	72	72	73	1 139	1 143	1 111	28 344	28 080	26 742
Jihomoravský	146	144	143	2 645	2 611	2 549	64 333	62 996	60 184
Olomoucký	100	100	100	1 477	1 459	1 442	36 379	35 981	34 482
Zlínský	78	79	78	1 364	1 351	1 298	33 824	33 274	31 509
Moravskoslezský	156	153	152	2 907	2 909	2 832	71 338	69 848	66 040

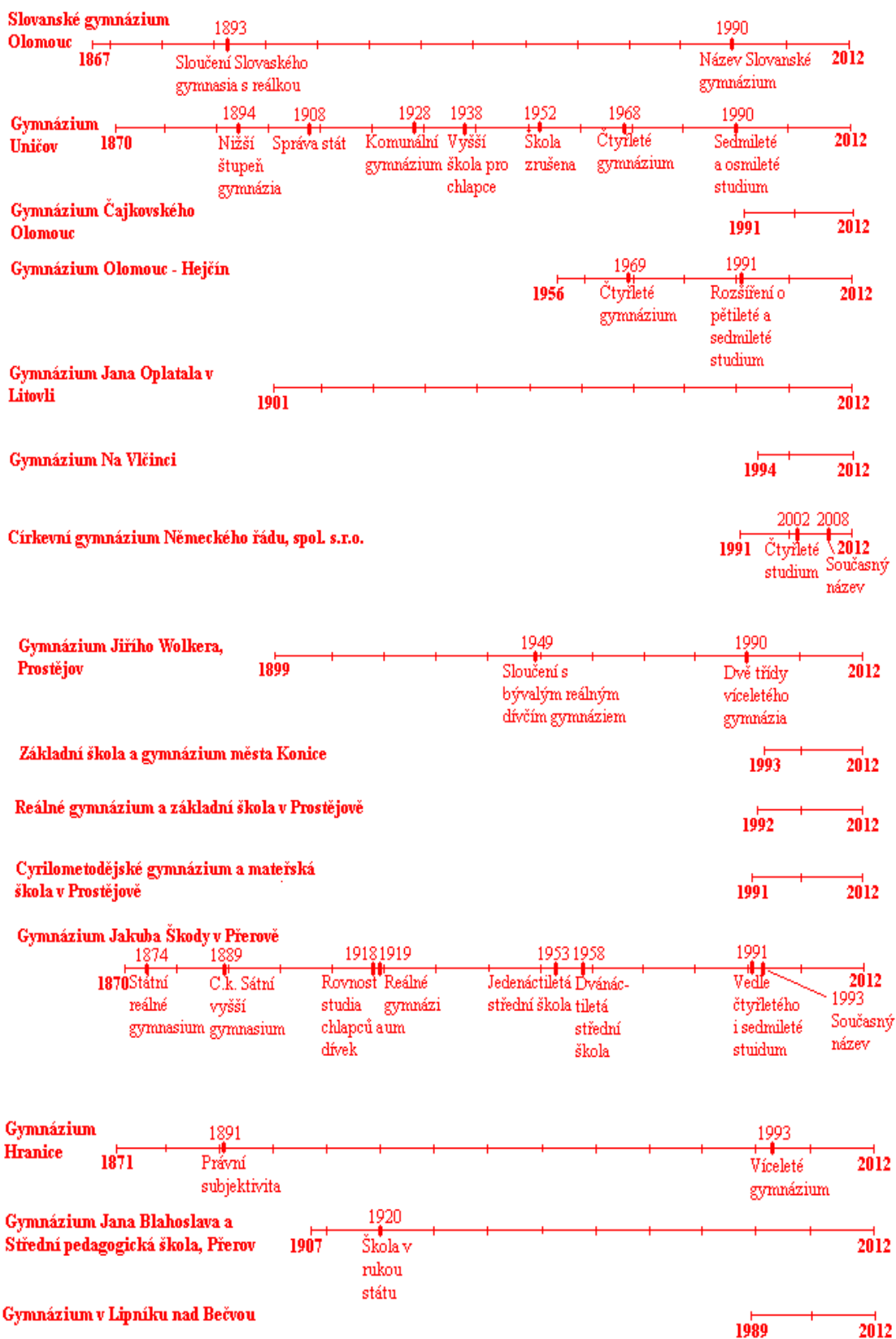
Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

Příloha č. 4: Vývojová schémata jednotlivých typů škol v okresech Olomouckého kraje

Gymnázia

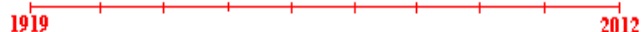
Gymnázium v Kojetině

Gymnázium v Zábřehu

Gymnázium v Šumperku

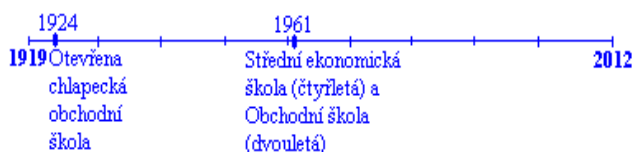

Gymnázium, Jeseník

Obchodní akademie a obchodní školy

Obchodní akademie v Olomouci

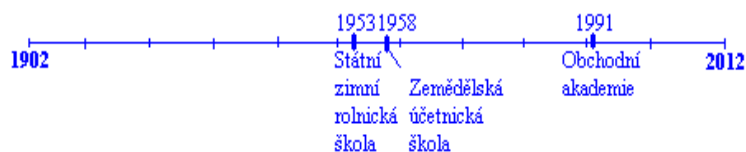
Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Uničov

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk

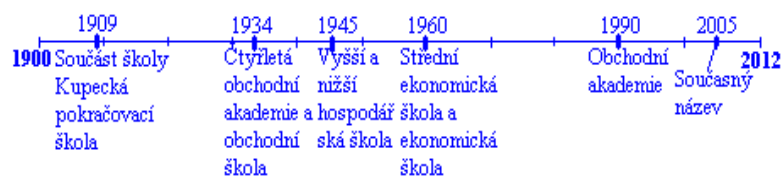
Obchodní akademie v Mohelnici

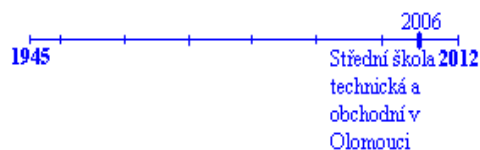
Obchodní akademie v Prostějově

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov

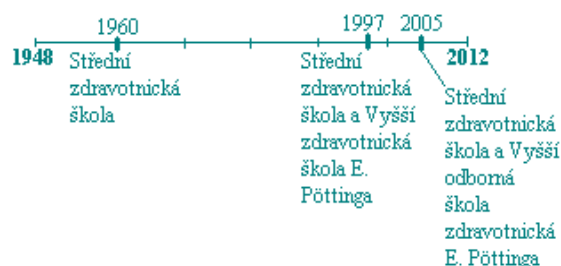

Střední škola technická a obchodní v Olomouci

Střední zdravotnické školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga v Olomouci

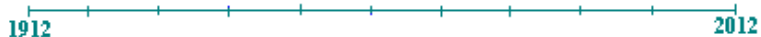
Střední zdravotnická škola v Prostějově

Střední zdravotnická škola v Šumperku

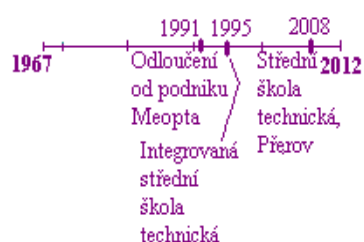

Střední zdravotnická škola Hranice

Střední průmyslové školy

Střední škola technická, Píerov

Střední průmyslová škola, Píerov

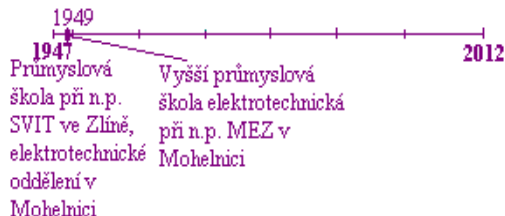
Střední průmyslová škola Hranice

Střední průmyslová škola stavební v Lípníku nad Bečvou

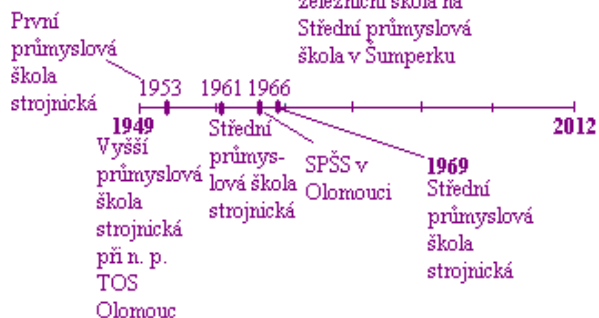
Střední průmyslová škola elektrotechnická v Mohelnici

Střední průmyslová škola v Šumperku

Střední průmyslová škola strojnická v Olomouci

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc

Střední odborná škola průmyslová a Střední odborné učiliště strojírenské, Prostějov

Zemědělské a lesnické střední školy

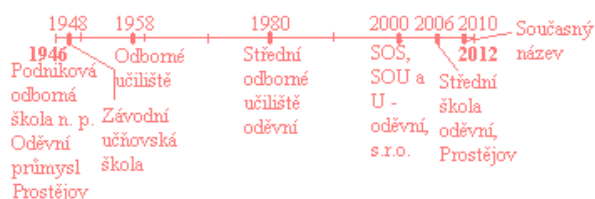
Střední podnikatelské školy

Střední odborná škola podnikání a obchodu, spol. s r.o. v Prostějově

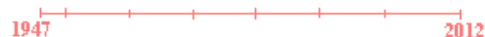

Odborné školy a odborná učiliště

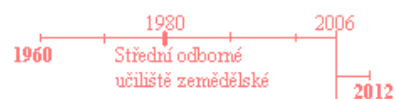
ART ECON - Střední škola Prostějov, s.r.o.

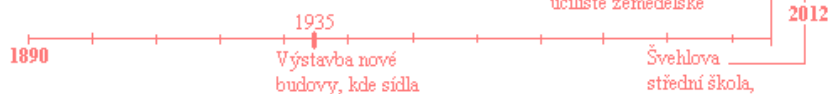
Střední odborné učiliště stavební, Prostějov

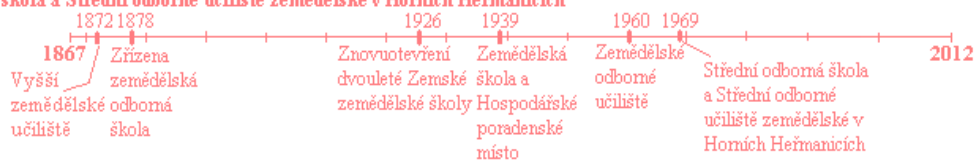
Zemědělské odborné učiliště v Prostějově

Zemská hospodářská škola

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště zemědělské v Horních Heřmanicích

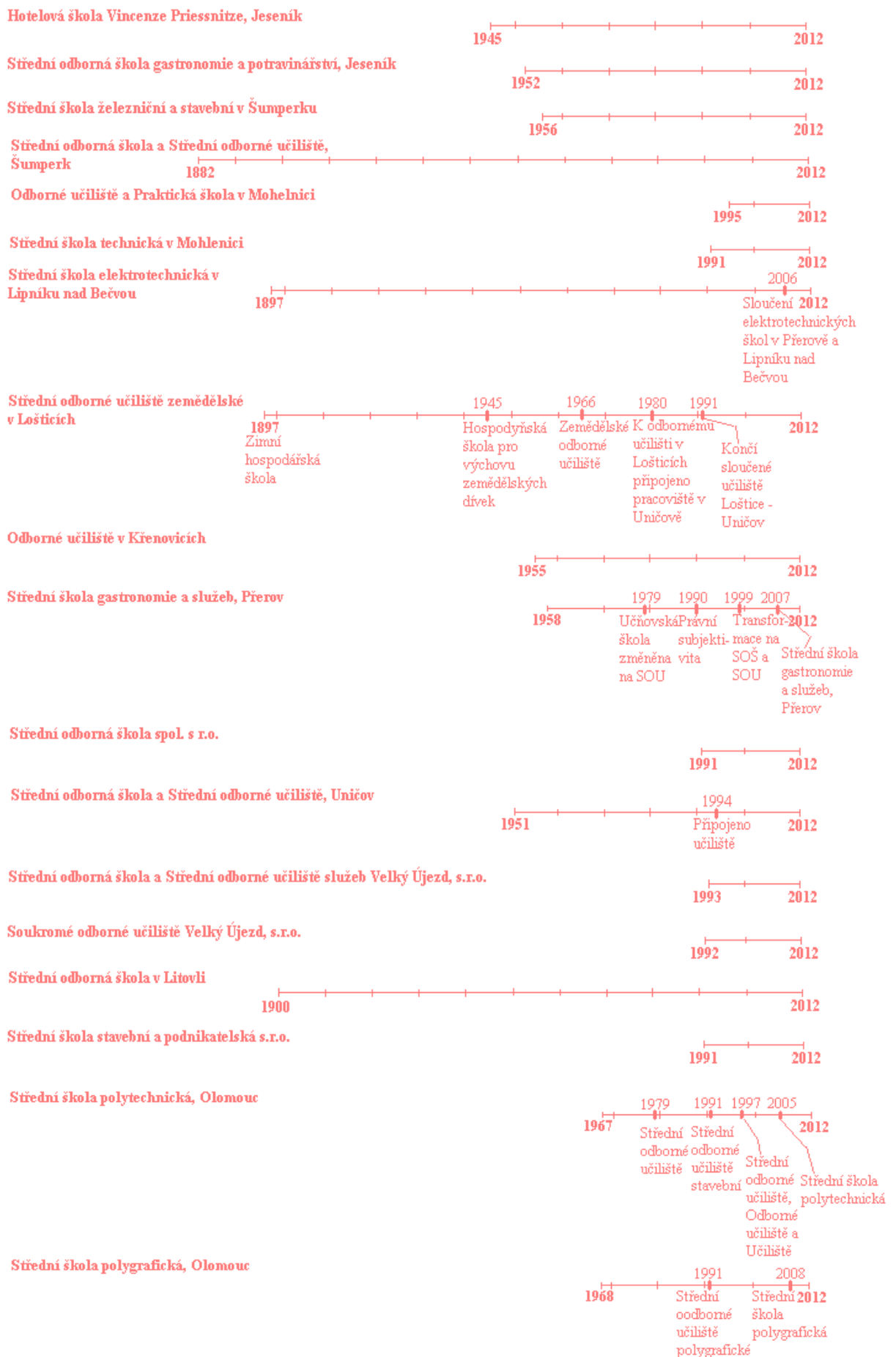

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště strojírenské a stavební v Jeseníku

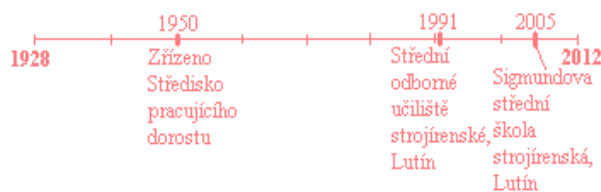

Odborné učiliště a Praktická škola v Lipové - lázni

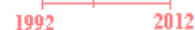
Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín

Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc

Střední škola obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK s.r.o. v Olomouci

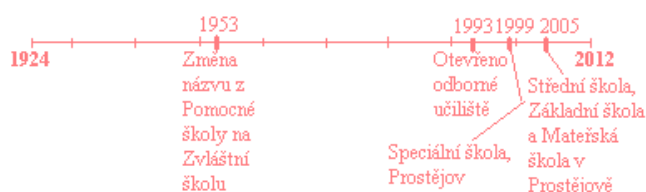
Střední škola stavební – HORSTAV, Olomouc

Střední odborná škola služeb s.r.o., Olomouc

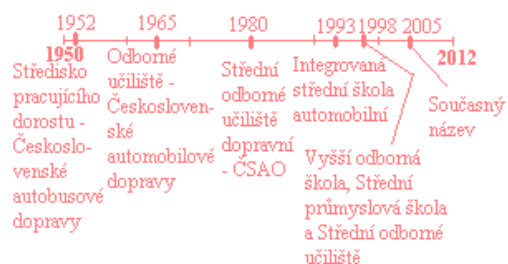
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola v Prostějově

Střední škola automobilní Prostějov, s. r. o.

Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní, Zábřeh

Umělecké střední školy

Střední škola designu a módy v Prostějově

Speciální střední školy

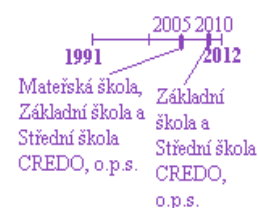
Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Žulová

Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené v Olomouci

Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s.

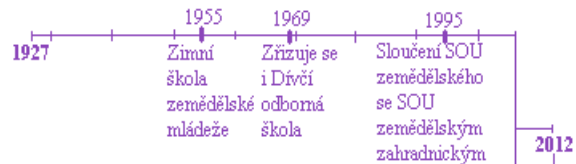
Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.

Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní školu a střední školu v Dřevohosticích

Středního odborného učiliště, Zábřeh

Střední odborná škola sociální péče a služeb, Zábřeh

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.

Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola a střední škola, Šumperk

Zdroj: Oficiální stránky jednotlivých středních škol

Příloha č. 5: Charakteristika jednotlivých středoškolských zařízení v Olomouckém kraji ve školním roce 2011/2012

okres	vznik	maximální počet studentů	zřizovatel
JESENÍK			
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště zemědělské, Horní Heřmanice	1869	420	Olomoucký kraj
Střední odborná škola gastronomie a potravinářství, Jeseník	1952	440	Olomoucký kraj
Soukromá střední odborná škola Jeseník s.r.o.	1992	160	společnost s ručením omezeným
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště strojírenské a stavební, Jeseník	1985	442	Olomoucký kraj
Hotelová škola Vincenze Priessnitz, Jeseník	1945	430	Olomoucký kraj
Gymnázium, Jeseník	1996	720	Olomoucký kraj
Odborné učiliště a Praktická škola, Lipová - lázně	1947	262	Olomoucký kraj
Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Žulová	2008	20	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Výchovný ústav, střední škola, základní škola a školní jídelna, Vidnava	/	48	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OLOMOUC			
Gymnázium, Olomouc - Hejčín	1956	1224	Olomoucký kraj
Gymnázium, Olomouc, Čajkovského	1991	750	Olomoucký kraj
Slovanské gymnázium, Olomouc	1867	1155	Olomoucký kraj
Gymnázium, Šternberk	/	702	Olomoucký kraj
Gymnázium, Uničov	1870	482	Olomoucký kraj
Střední škola logistiky a chemie, Olomouc	/	600	Olomoucký kraj
Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk	1959	647	Olomoucký kraj
Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc	1949	448	Olomoucký kraj
Střední odborná škola služeb s.r.o.	1992	160	společnost s ručením omezeným

Církevní gymnázium Německého řádu, spol. s r.o.	1991	280	společnost s ručením omezeným
Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc,	1958	820	Olomoucký kraj
Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Uničov	1951	420	Olomoucký kraj
Střední odborné učiliště Litovel	1900	400	Olomoucký kraj
Střední škola polytechnická, Olomouc	1967	1326	Olomoucký kraj
Obchodní akademie, Olomouc	1919	660	Olomoucký kraj
Gymnázium Jana Opletala, Litovel	1901	480	Olomoucký kraj
Střední škola zemědělská, Olomouc	1876	1280	Olomoucký kraj
Střední škola technická a obchodní, Olomouc	1945	800	Olomoucký kraj
Střední odborná škola Olomouc spol. s r.o.	1991	465	společnost s ručením omezeným
Střední škola stavební a podnikatelská s.r.o.	1991	290	společnost s ručením omezeným
Střední škola polygrafická, Olomouc	1968	396	Olomoucký kraj
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc	1996	500	Olomoucký kraj
Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín	1928	640	Olomoucký kraj
Střední odborná škola ekonomiky a podnikání, s.r.o.	/	120	společnost s ručením omezeným
Střední odborná škola, Uničov, s.r.o.	1951	400	společnost s ručením omezeným
Soukromé gymnázium Olomouc Na Vlčinci, s.r.o.	1994	136	společnost s ručením omezeným
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště služeb Velký Újezd, s.r.o.	1993	222	společnost s ručením omezeným
Střední škola obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK s.r.o.	1992	530	společnost s ručením omezeným
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga, Olomouc	1948	550	Olomoucký kraj
Střední škola, Olomouc-Svatý Kopeček	/	236	Olomoucký kraj
Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Olomouc	1894	12	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Soukromé odborné učiliště Velký Újezd, s.r.o.	/	126	společnost s ručením omezeným

Střední škola a Základní škola DC 90, s.r.o.	/	60	společnost s ručením omezeným
Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s.	1991	10	obecně prospěšná společnost
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Uničov	1951	480	Olomoucký kraj
Střední škola stavební - HORSTAV	2007	360	HORSTAV Olomouc, spol. s r.o.
PROSTĚJOV			
Základní škola a gymnázium města Konice	1993	240	Město Konice
Gymnázium Jiřího Wolкера, Prostějov	1899	768	Olomoucký kraj
Švehlova střední škola, Prostějov	1890	700	Olomoucký kraj
Obchodní akademie, Prostějov	1894	270	Olomoucký kraj
Střední škola designu a módy, Prostějov	1995	260	Olomoucký kraj
Cyrlometodějské gymnázium a mateřská škola v Prostějově	1991	240	Arcibiskupství olomoucké
Střední odborné učiliště stavební Prostějov	1947	400	Olomoucký kraj
Střední odborná škola podnikání a obchodu, spol. s r.o.	1994	350	společnost s ručením omezeným
Střední odborné učiliště obchodní Prostějov	1936	600	Olomoucký kraj
ART ECON - Střední škola Prostějov, s.r.o.	1958	1155	společnost s ručením omezeným
Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova	1992	400	Město Prostějov
Střední škola automobilní Prostějov, s.r.o.	1995	221	společnost s ručením omezeným
Střední zdravotnická škola, Prostějov	1949	250	Olomoucký kraj
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Prostějov	1924	78	Olomoucký kraj
Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.	1992	18	obecně prospěšná společnost
Střední odborná škola průmyslová a Střední odborné učiliště strojírenské, Prostějov	1941	680	Olomoucký kraj
TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Prostějov, s.r.o.	2007	380	společnost s ručením omezeným
PŘEROV			

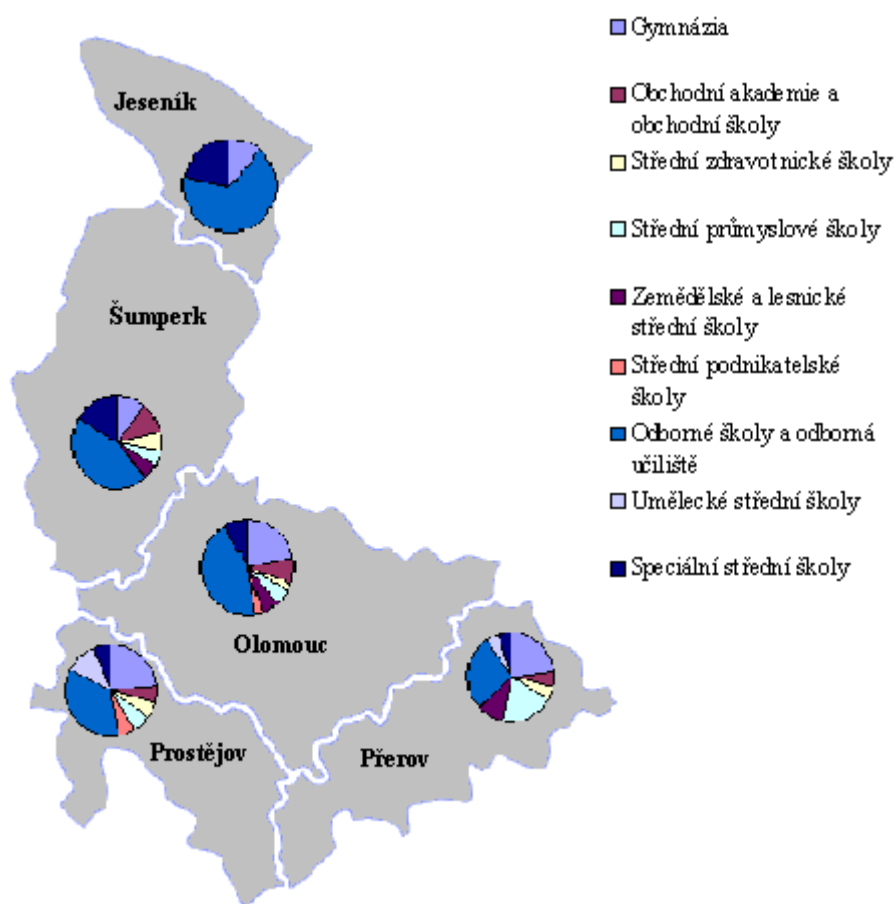
Střední lesnická škola, Hranice	1852	396	Olomoucký kraj
Gymnázium, Hranice	1871	480	Olomoucký kraj
Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov	1900	450	Olomoucký kraj
Střední průmyslová škola, Přerov	1889	480	Olomoucký kraj
Střední škola zemědělská, Přerov	1865	680	Olomoucký kraj
Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov	1907	1058	Olomoucký kraj
Střední průmyslová škola stavební, Lipník nad Bečvou	1953	450	Olomoucký kraj
Střední průmyslová škola Hranice	1953	800	Olomoucký kraj
Gymnázium Jakuba Škody, Přerov	1870	816	Olomoucký kraj
Gymnázium, Lipník nad Bečvou	1989	360	Město Lipník nad Bečvou
Soukromá střední odborná škola Hranice, s.r.o.	/	300	společnost s ručením omezeným
Střední škola řezbářská, Tovačov	/	200	Olomoucký kraj
Soukromá střední odborná škola živnostenská Přerov, s.r.o.	/	400	společnost s ručením omezeným
Gymnázium, Kojetín	1955	384	Olomoucký kraj
Střední zdravotnická škola, Hranice	1912	300	Olomoucký kraj
Odborné učiliště, Křenovice 8	1955	168	Olomoucký kraj
Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou	/	28	Olomoucký kraj
Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola a střední škola, Dřevohostice	1972	80	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Střední škola elektrotechnická, Lipník nad Bečvou	1897	550	Olomoucký kraj
Střední škola gastronomie a služeb, Přerov	1958	1220	Olomoucký kraj
Střední škola technická, Přerov	1967	1000	Olomoucký kraj
ŠUMPERK			
Střední průmyslová škola elektrotechnická, Mohelnice	1947	360	Olomoucký kraj

Gymnázium, Zábřeh	1896	390	Olomoucký kraj
Gymnázium, Šumperk	1919	720	Olomoucký kraj
Obchodní akademie, Mohelnice	1902	310	Olomoucký kraj
Střední odborné učiliště zemědělské, Loštice	1897	250	Olomoucký kraj
Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk	1945	450	Olomoucký kraj
Střední škola železniční a stavební, Šumperk	1956	650	Olomoucký kraj
Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh	2006	972	Olomoucký kraj
Střední odborná škola, Šumperk	1867	600	Olomoucký kraj
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Šumperk	1897	780	Olomoucký kraj
Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní, Zábřeh	1950	720	Olomoucký kraj
Střední zdravotnická škola, Šumperk	1996	350	Olomoucký kraj
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Šumperk	/	24	Olomoucký kraj
Základní škola a střední škola Pomménka o.p.s.	1999	6	obecně prospěšná společnost
Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice	1995	166	Olomoucký kraj
Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola a střední škola, Šumperk	1957	16	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Šumperk	1882	1260	Olomoucký kraj
Střední škola technická, Mohelnice	1991	450	Olomoucký kraj

Zdroj: Oficiální stránky jednotlivých středních škol

Ústav pro informace ve vzdělávání

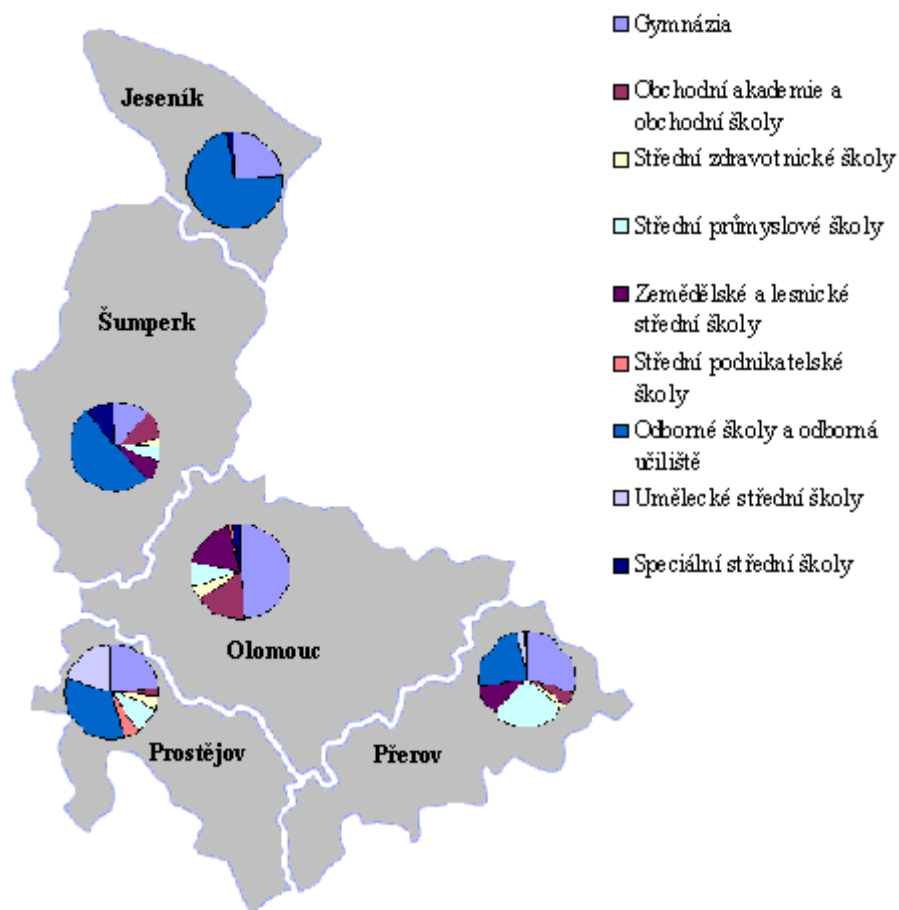
Příloha č. 6

Podíl jednotlivých typů středních škol v okresech Olomouckého kraje

Zdroj: Vlastní tvorba

Příloha 7

Počet studentů v jednotlivých typech středních škol v okresech Olomouckého kraje

Zdroj: Vlastní tvorba